D R A U G A S

MOKSLAS MENAS LITERATŪRA

ANTROJI DALIS / 1965 METAI, GRUODŽIO MĖN. 18 D. / DECEMBER 18, 1965 / PART TWO NR. 296 (51)

ĮSIJUNGIANT Į DVASIŠKIŲ IR PASAULIŠKIŲ DIALOGĄ

Atsakymas prof. Antanui Maceinai

KUN. PETRAS CELIEŠIUS

Prof. Antanas Maceina "Aidų" žurnalo 1965 nr. 8 (355—359) iškėlė trejopą klausimą dėl dvasiškių ir pasauliškių santykio: istoriniu, esminiu ir egzistenciniu požiūriu. Jis, kaip pasauliškių atstovas, nori sėsti prie bendro stalo su dvasiškiais ir kaip suaugusieji su suaugusiais išsiaiškinti, kodėl istorijos eigoje pasauliškiai buvo skirtingai vertinami, palyginus su dabartiniu "pasauliškių liaupsinimu iš dvasiškių pusės" (355). Toliau jis nori pažvelgti į dvasiškių ir pasauliškių santykius iš esmės, tai yra — ar pasauliškių apaštalavimas pagrįstas sakramentiniu charakteriu, ar tik dvasiškių įgaliojimu ir pavedimu? Ir pagaliau, ar pasauliškių ir dvasiškių santykiavimas yra kaip dviejų skirtingų luomų santykiavimas, ar tik kaip tuo pačiu principu pagrįstas pareigų skirtingumas?

Į šį prof. A. Maceinos iššūkį noriu aš atsiliepti ir sėsti su juo prie bendro stalo ne kaip Bažnyčios įgaliotinis, ar kokios nors institucijos atstovas, bet greičiau kaip vienas iš jo pažįstamų mokslo draugų, kalbąs eilinio individualaus teologo vardu. Nemanau pasilikti vienas. Gal rasis ir daugiau norinčių įsijungti dialogan. Kiekvienas dalyvis tuo pačiu klausimu turi savo požiūrį. Tik visumoje tiesa plačiau apžvelgiama ir giliau įžvelgiama.

Ryždamasis atsakyti į prof. A. Maceinos iškeltus klausimus, norėčiau sukeisti jų eilę. Pirmiausia kalbėsiu dėl dvasiškių ir pasauliškių santykio ne istoriniu, bet esmės požiūriu. Nesuvokiant klausimo esmės, neįmanoma į jį tiksliai atsakyti istoriniu požiūriu be pasikartojimo, arba tektų kalbėti apgraibomis, vis nežinant, kas tikrai turima mintyje.

Po to, kai Vatikano II susirinkimas išleido "De Ecclesia" konstituciją (1964 lapkričio 21), iš jos galime semtis žinių mūsų čia pasiimtai problemai nušviesti. Todėl aš čia vadovausiuosi ne savo išmintimi, bet Šventraščio ir minėtos konstitucijos mintimis.

1) Pasauliškių apaštalavimo esmė.

Kristus, kaip antrasis Švenčiausios Trejybės Asmuo, tapdamas Žmogumi ir per kryžiaus auką atpirkdamas žmoniją, nupelnė visiems išganymo galimybę. Kristaus žmonijos atpirkimas yra visuotinio pobūdžio, tai yra išganymo malonė, pelnyta visiems žmonėms tiek erdvės, tiek laiko požiūriu. Visuotinumui realizuoti Kristus išganymo malonę paliko savo įkurtoje Bažnyčioje, Jis pats likdamas tos Bažnyčios galva, kad visos žmonijos kartos istorijos eigoje galėtų lygiai atpirkimo vaisiais naudotis. Tuo būdu žmogaus atpirkimas visais laikais yra tapęs **dabartiniu.** Jis visada yra atviras žmogui, be praeities ir be ateities. Istoriniu jis tampa tik žmogaus atžvilgiu.

Atpirkimo vaisiais pasinaudoti iš žmogaus pusės reikia kiekvieno asmeniško išganyman įsijungimo, arba į Kristaus Bažnyčią įstojimo ir joje būti tesėjimo. Tam tikslui Kristus yra palikęs Bažnyčioje įžanginį ženklą — krikšto sakramentą. Per krikštą galima realiai tapti Jo įsteigtosios Bažnyčios nariu ir nupelnyto atpirkimo dalyviu. Visi Bažnyčios nariai, su Kristumi kaip Bažnyčios galva kartu imti, sudaro dvasinį arba mistinį Kristaus kūną. Net ir žydų krikštas, tikėjimu į ateisiantį Mesiją, įjungė juos į Kristaus Bažnyčią.

Kiekvienas pakrikštytas Kristaus vardu tampa Kristaus kūno nariu ir įgauna tam tikrą specifinį krikšto charakterį, kuris pasilieka nuolatos įspaustas į žmogaus sielą kaip neišdildoma žymė. Ši žymė trumpai išreiškiama **sakramentiniu charakteriu.** To ženklo niekas nepajėgs išdildyti iš žmogaus sielos. Jis yra esminė krikščionio žymė ir esminė jungtis, rišanti pakrikštytąjį su mistiniu Kristaus kūnu.

Antrasis Kristaus paliktasis Bažnyčioje sakramentas — sutvirtinimo — yra skirtas jau tapusiam Kristaus Bažnyčios nariui sustiprinti ir padaryti jį drąsiu Kristaus Bažnyčios kariu — tikėjimo skleidėju ir gynėju. Šis sakramentas palieka krikščionio sieloje irgi neišdildomą žymę — sakramentinį charakterį.

Krikšto ir sutvirtinimo sakramentų poveikyje kiekvienas krikščionis tampa pilnu Kristaus įsteigtosios Bažnyčios pi-

(Nukelta į 2 psl.)

Skulptoriaus Vytauto Kašubos Šiluvos Švč. Marijos statulos detalė. Ši skulptūra užims centrinę vietą lietuvių koplyčioje, Nekalto Marijos Prasidėjimo šventovėje, Washingtone.

Mykolo Vaitkaus "Tvanas" angliškai

Nauja Manyland Books leidyklos dovana amerikiečiams

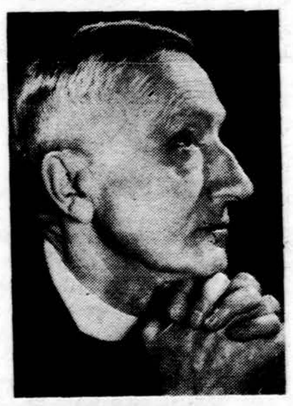

Mykolas Vaitkus
Nuotr. V. Maželio

Biblinė tema domino daugelį rašytojų. Amerikoje šia tema leidiniai susilaukia labai didelio pasisekimo, todėl nenuostabu, kad Manyland Books leidykla "Tvaną" pasirinko, pristatydama kan. Mykolą Vaitkų angliškai kalbančiam skaitytojui. Puikiai išleistam, gal būt gražiausiai išleistam iš visų kan. Myk Vaitkaus raštų, leidiniui įvadą parašė lietuvių literatūros bičiulis, daug kur kalbąs apie lietuvių literatūrą savo studentams, anglų kalbos profesorius Charles Angoff. "The Deluge" išvertė Albinas Baranauskas, praėjusių metų "Draugo" romano konkurso laimėtojas.

Savo įvade prof. Angoff rašo, kad biblinės temos domino daugelį menininkų, muzikų ir architektų, skulptorių, literatų. Du biblinėm temom romanai yra gavę net Nobelio premijas, kurių vienas yra "Barabas". (Šis romanas, kaip žinoma, yra išverstas ir į lietuvių kalbą.) Savo įvade prof. Angoff teigia, kad tai tema pasaulinio masto, nes kas gali būti baisiau už pasaulio sunaikinimą, ir tokie kataklizmai galimi kiekviename šimtmetyje.

Atomo generacijos metu Myk. Vaitkus savo visą tą kataklizmą atskleidžia dviejų vadovaujančių asmenų konfliktu. Žinoma, taip pat tarp tų kovojančių asmenų yra ir meilės istorija. Myk Vaitkaus romane žmonės ir veikėjai yra tikri ir pilnakraujai. Jis taip pat puikiai pavaizduoja čia pačios nelaimės pradžią, tikrais brūkšniais nubrėždamas pirmąjį lietaus ir griaustinio prasiveržimą. Baigdamas savo įvadą, Charles Angoff teigia, kad "The Deluge" atpasakoja didingą biblinį įvykį šių dienų išsireiškimais ir vertėmis. Knyga, kaip romanas, yra jaudinanti, kaip pasakojimas — reikšminga. Ji prasikiša kaip viena šių dienų tikrai vertingų beletristikos (fiction) kūrinių".

Romanas yra trijų dalių, jis yra čia trumpesnis negu lietuviškoj versijoj, be to, dėl savo geresnio išleidimo daug lengviau skaitomas. Be abejo, ši knyga susilauks amerikiečių tarpe dėmesio, nes biblinės temos yra amžinos ir jos lygiai tinka šiam metui, kaip jos buvo aktualios prieš tūkstantmetį.

Malonu, kad mūsų produktyvų rašytoją, iki šiol tebeturtinantį mūsų literatūrą, dabar pažins ir amerikiečiai, kurių tarpe jis turi taipgi nemaža draugų, juo labiau, kad ši tema visiems suprantama ir nesąlygojama vietos ir laiko aplinkybių.

Knyga labai gražiai išleista, puikus Pr. Lapės aplankas, įrišta į kietus viršelius, yra parūpintas kongreso numeris, 172 psl., kaina 3.95 dol. Graži angliškai skaitančiam šventinė dovana. Gaunama ir "Drauge".

P. Svilius

Knygos viršelis, piešta Pr. Lapės

Šiame numery:

- Jaunimo metai — kūrybos metai.
- Įsijungiant į dvasiškių ir pasauliškių dialogą.
- Mykolo Vaitkaus "Tvanas" angliškai.
- Žydintis Nemunas atplaukia į Chicagą.
- Paul Claudel pasaulis.
- Paul Claudel eilėraščiai.
- Ištrauka iš Paul Claudel "Šilkinio batelio".
- Prašokant medžiagą ir laiką.
- Pauliaus Augiaus "Malda".
- Alg. Kezio, SJ, nuotraukų paroda.
- Žvilgsniai į literatūrą.
- Nauji leidiniai.
- Kultūrinė kronika.
- Akademinės prošvaistės.

Kertinė Paraštė

JAUNIMO METAI— KŪRYBOS METAI

Pasaulio lietuvių bendruomenės paskelbtieji Jaunimo metai, oficialiai jau buvo pradėti Kanados Lietuvių jaunimo kongresu spalio 9 d. Toronte. Jaunimo metų veiklos kreditan taipgi galima įrašyti ir jaunimo inicatyva surengtos laisvės demonstracijos New Yorke. Ir visa tai jau yra labai gera pradžia. O ir likusiam laikui veiklos kryptys ir pobūdis jau yra bendrais bruožais paskelbti net atskirų mėnesių rėmuose. Tačiau, mąstant apie konkrečias darbo ir norimo pasiekti rezultato detales, kyla ir klausimas: kas, ką ir kaip turės padaryti sunkaus, įtempto ir kasdieninio, daugiau ar mažiau individualaus darbo kontekste, o ne vien tik iškilmingojo pamušalo deklaracijose.

Tikime, kad čia didelių sunkumų nebus su visuomeniniu, pramoginiu, bei masiniu pasirodymu. Šitokio pobūdžio sumanymai mūsuose vis dar pravedami pakankamai pakiliai, pasiekiant ir visai neblogų rezultatų, nesgi ir paruošos jėgos bei aktyvumas dažnai tik šia kryptimi ir sukoncentruojamas.

Šį kartą tačiau džiugu, kad Jaunimo metų didžiausio įvykio — Jaunimo kongreso planuose nepamiršta ir grynai kultūrinis - kūrybinis aspektas. Kongreso dienų iškilmėse Chicagoje planuojama ir jaunųjų dailininkų paroda, ir koncertas, ir literatūros vakaras. Sveikintinas kongreso organizatorių dėmesys visoms šioms kūrybinėms sritims.

Tik šia proga norėtume čia ypač užakcentuoti ir pažadinti tiesiog padvigubintą rūpestį mūsų grožinės literatūros ateitimi. Kodėl? O todėl, kad, sakysim, mums gana lengvai priauga jaunųjų dailininkų, vokalistų, instrumentalistų, architektų, vienokios ar kitokios srities daktarų bei profesorių. Tai visai natūralu. Jie auga ir bręsta be kokio nors ypatingo mūsų pačių lietuviškojo rūpesčio, nes juos mums brandina kiekviena šio krašto atitinkama mokykla. Vienintelis čia mūsų rūpestis, kad jie gyvenime nenubyrėtų nuo savo lietuviškosios bendruomenės į visai svetimą sterblę, kad jie savo profesiniais, o ypatingai kūrybiniais laimėjimais dalintųsi su savo tauta ir kalbėtų jos vardu.

Kitaip yra su rašytojais. Mums čia visų pirma rūpi jaunos kartos lietuvis rašytojas, **rašąs lietuvių kalba.** O tokio mums, deja, jokia kolegija ir joks universitetas specialiai neužaugins. Tokiam užaugti mes patys turime sudaryti bent kiek pakenčiamas sąlygas, turime ypatingu dėmesiu skatinti naujos plunksnos gimimą, kiekvienam literatūriniam talentui, lyg besiskleidžiančiam pumpurui, negailėti bičiuliškos ir žmogiškos, kultūringos ir lietuviškos šilumos.

Kad yra pats laikas mūsų literatūros prieaugliu susirūpinti, jau rodo ir visa eilė bauginančių pavojaus ženklų. Juk normaliai besivystančioje literatūroje tarp 20 ir 30 metų amžiaus jaunieji rašytojai jau sukuria nemaža išliekančių kūrinių arba bent jau įsidėmėtinai išryškėja talentingų plunksnų nauji braižai. Gi čionykštėje mūsų situacijoje pačiu jauniausiu, jau rašytojo vardo vertu kūrėju, tur būt, reikėtų laikyti Kazį Almeną. Betgi ir jis šiemet persirito jau per trisdešimt metų. O kur bent vienas kitas jaunesnis už jį? Jų nebėra. Va, čia ir kyla nejaukus klausimas: kas gi skaitys kūrybą tame užplanuotame Jaunimo kongreso literatūros vakare?

Liūdna buvo girdėti, kad ir šiemetinio Lietuvių studentų sąjungos suvažiavimo literatūros vakare savo raštus turėjo skaityti, jeigu dar ne seneliai, tai toli gražu jau ne studentiško amžiaus literatai. O kur pačių studentų kūrybiniai - literatūriniai užmojai, kurie tokiomis progomis šalia vyresniųjų galėtų pasirodyti visai nerausdami? Deja — jų nėra. Kad jų atsirastų ir kad Jaunimo kongreso literatūros vakare neskaitytų vien veteranai, turėtų būti visų mūsų ir ypač kongreso organizatorių rūpestis.

Kaip paskatu ir kaip priemone, manytume, vertėtų išbandyti **poezijos ir novelės konkursą jaunimui.** Sakysim, tokį konkursą Jaunimo metų proga paskelbia pati Lietuvių bendruomenė. Poezijos ir novelės konkurso laimėtojams premijos iškilmingai galėtų būti įteiktos tame pačiame kongresiniame literatūros vakare. Laureatai ten pat ir perskaitytų savo premija atžymėtus kūrinius. Visa tai būtų jau paties jaunimo gal ir vaisingas literatūrinis bruzdėjimas. Ir ką gali žinoti, gal vienam ar kitam konkurso dalyviui, juo labiau jo laimėtojams, toks faktas turėtų net lemiamos reikšmės ateičiai. Juk, kiek teko sužinoti, vargu ar šiandien beskaitytume tą patį Kazį Almeną, jeigu jis nebūtų kone pirmu bandymu laimėjęs skautų akademikų kadaise skelbtąjį novelės konkursą. Gi jo amžiumi užbaigti laisvojo pasaulio lietuvių literatūros puslapius būtų toli gražu dar per anksti. Todėl Jaunimo metais kaip tik reikia neatkištinių pastangų ir rūpesčio mūsų čionykštės literatūrinės raidos tęstinumui užtikrinti pačiose jauniausiose plunksnose, kurių suradimas ir parodymas kongrese ir būtų jau ne vien tik deklaracinis, bet visai konkretus, reikšmingai įkūnytas faktas.

k. kr.

"Dainavos" ansamblis, švenčiantis 20 metų jubiliejų. Pirmos eilės centre, iš kairės į dešinę sėdi: statomo veikalo "Nemunas žydi" muzikos apipavidalintojas J. Zdanius, veikalo solistė Nerija Linkevičiūtė, "Dainavos" meno vadovas Petras Armonas, ansamblio tautinių šokių vadovė Nijolė Pupienė ir chormeisteris Petras Vaebergas.
Nuotrauka V. Noreikos

ŽYDINTIS NEMUNAS ATPLAUKIA Į CHICAGĄ...

Pokalbis su muz. Jonu Zdanium

Naujuosius 1966 metus pradėsime dvasinio - kultūrinio polėkio ženkle. Visiems gerai pažįstamas "Dainavos" ansamblis sausio 15 ir 16 d., minėdamas savo veiklos 20 metų sukaktį, duos du G. Veličkos liaudinio muzikinio veikalo "Nemunas žydi" spektaklius, kuriuos palydės simfoninis orkestras. Spektakliai vyks tradicinėje Marijos aukšt. mokyklos salėje, kur mes esam buvę liudininkais visos eilės išskirtinių muzikinių švenčių. Šių spektaklių grynai tautinis pobūdis su dramatinėmis (ne statinėmis scenomis), ansamblio 20 metų sukaktis ir kiti faktoriai jau iš anksto garantuoja, kad visuomenės susidomėjimas "Nemunas žydi" spektakliais turės būti visuotinis ir kad du spektakliai toli gražu negalės sutalpinti visų norinčių juos pamatyti. Vos tik bilietus atidavus platinti, jie yra netikėtai greit perkami ir vietos kasdien retėja. Net ir prieškalėdinis laikotarpis su begale išlaidų kiekvienai šeimai neatbaido tautinio meno pasiilgusios visuomenės iš anksto garantuot sau vietas "Nemunas žydi" spektakliuose.

Artėjanti "Dainavos" ansamblio šventė kelia ir tam tikrų kontraversinių kalbų: kuo skirsis dabartiniai "Nemunas žydi" spektakliai nuo buvusiųjų Vokietijoje prieš 18—20 metų; ar tinka simfoninio orkestro akompanimentas liaudiniam muzikiniam veikalui ir t. t. Ta proga kreipiausi į naująjį veikalo muzikinį apipavidalintoją muz. **Joną Zdanių** su keliais klausimais.

— Kokį skirtumą pajus žiūrovas, prieš 18—20 metų matęs "Nemunas žydi" spektaklius Vokietijoje, su būsimaisiais, kurie įvyks sausio 15 ir 16 d. Chicagoje?

— Naujas veikalo režisierius buvusio pastatymo nekartoja, naujas dailininkas to paties scenovaizdžio nekuria, naujas muzikinis apipavidalintojas nė trupinio buvusios muzikinės medžiagos nepavartojo. Taigi, naujas pastatymas, naujas scenovaizdis, nauja muzika. Pridėkime dar baleto numerius, naują dirigentą ir tai, kad rež. K. Veselka veikalą taisė bei lygino. Visa tai suėmus krūvon, "Nemunas žydi" turėtų sužibėti visiškai naujomis varsomis.

Mano uždavinys yra muzikinis veikalo apipavidalinimas, t. y. parinkti muziką, ją, reikalui esant, aranžuoti ir instrumentuoti tam tikro sąstato simfoniniam orkestrui. Yra sutelkta per 20 muzikinių numerių, k. a. liaudies ir originalios liaudies dainos chorams ir solistams, liaudies ir originalūs šokiai grupėms ir baleto solistams, orkestrinės preliudijos bei interliudijos. Pagrindinis muzikinis svoris, aišku, yra užkrautas chorui, — vienur jis dainuoja nostalgiškas ar sangviniškas liaudies daineles, kitur galingai prasiveržia komplikuotos kompozicinės faktūros koncertiniais veikalais. Dainai naudojausi visai nežinomais, ar mažai girdėtais įvairių kompozitorių kūriniais. Tokios kompiliacijos akivaizdoje yra pavojaus veikalo muzikinę dalį pateikti padrikoje nevienodo stiliaus formoje. Tačiau tam klausimui išspręsti padėjo tokios medžiagos parinkimas, kuri siejasi su veikalo tematika. Jokių ypatingų "šūžių" neturėtų būti, nes bendrą muzikinį stilių stengiausi vesti daugiau ar mažiau vienoda konvencionaline kryptimi.

— Atsižvelgiant į tai, kad muzikinio veikalo "Nemunas žydi" žodinis tekstas yra liaudinis - folklorinis, kaip jam tiks simfoninio orkestro akompanimentas, ar iki šiol esate turėję daugiau lietuviškų muzikinių — montažinių veikalų, kurie turėjo simfoninio orkestro akompanimentą?

— Plačiajame pasaulyje nuo senų laikų ne tik liaudinės, buities operos ar operetės, bet ir draminiai veikalai yra palydimi simfoninio orkestro muzikos. Tur būt, niekam ir niekad nekyla abejonių, ar pavyzdžiui, čekų "Parduotajai nuotakai", mūsų "Pagirėnams" ar norvegų "Peer Gyntui" tinka simfoninio orkestro muzika... Kalbant apie lietuvišką teatrą, verta paminėti, jog nepriklausomybės laikais tėvynėje ne tik Kaune (pvz. Jaunųjų teatre inscenizuota Landes pasaka "Eglė žalčių karalienė), bet ir Šiauliuose, Panevėžy ir k. panašaus žanro spektakliai buvo palydimi vienokio ar kitokio sąstato simfoninio orkestro. Taigi, "Nemunas žydi" atveju, mes nepasirodome kokiais išradėjais ar novatoriais.

— Ar kūrybinis polėkis, ar tik "Dainavos" ansamblio vadovų prašymas paskatino Jus imtis veikalo orkestravimo darbo ir kaip sekėsi tai atlikti?

— Apytikriai prieš 5 metus a. a. Stepas Sodeika buvo man užsiminęs, jog kada nors reikėsią pakartoti "Nemuną", pritaikant ir orkestruojant naują muziką. Vėliau buvo sumanymas tą veikalą išleisti su orkestracijos gaidomis. Stepui Sodeikai mirus, atrodė, kad tie visi planai kartu su juo nuėjo amžinybėn. Betgi, palyginti ne taip seniai, "Dainavos" ansamblio valdyba jau visu svoriu užgulė mane ir spyrė imtis muzikinio apipavidalinimo darbo. Ten, kur jaučiu būsiąs naudingas lietuviškam darbui, kalbos trumpos. Taigi ką veiksi nesutikęs, sutikau! Ir štai, partitūros lapas po lapo, orkestravimo darbas eina prie galo. Savaitę prieš premjerą muzikinėje veikalo repeticijoje ant orkestrantų pultų bus išdėliotos instrumentų partijų gaidos ir pasigirs mano pastangų bei ilgų valandų darbo vaisiai. Ne tik aš, bet tikriausiai ir dirigentas, choristai, solistai bei šokėjai su tam tikru nerimu laukiame to momento.

— Žvelgiant į "Dainavos" ansamblio 20 metų kelią, kurie pasirodymai turės išliekančios vertės ir, bendrai, kaip vertinate ansamblio išvarytą vagą?

— Muzikiniu požiūriu daugiausia vertinčiau kelių pastarųjų metų bėgyje lietuviškų kantatų serijos atlikimą. Šiaip jau, kiekvienas "Dainavos" koncertas ar spektaklis savo nemeluotu lietuviškumu palieka mums malonių nuotaikų ir prisiminimų.

Ansamblio statute atžymėta jo misija — puoselėti vien lietuvišką muziką, yra viena pagrindinių mūsų išeivių dorybių ir tuo pačiu jau yra išliekančios vertės.

— Tamstos manymu, kuria muzikine kryptimi suksis "Dainavos" ansamblio kelias ateityje ir kaip atsiliepiat apie naujo meno vadovo (P. Armono) darbą?

— Nemanau, kad ansambliui būtų reikalo keisti savo ligšiolinę politiką ir daryti kokį posūkį į vieną ar kitą specifinę sritį. Rengiami dainų ar religiniai koncertai, kantatos ir muzikiniai vaidinimai tepasilieka ir toliau ansamblio duona ir druska.

Naujas ansamblio meno vadovas P. Armonas yra aukštų kvalifikacijų muzikas, puikus chorvedys ir dirigentas. Esu pastebėjęs, jog per gana trumpą jo vadovavimo laiką choras įgijo gražios ir disciplinuotos technikos, išpildyme justi aukštesnio meninio lygio siekimas. Manyčiau, kad jam priskirtina ir ansamblio naujais choristais pagausėjimo nuopelnas. Jo nuoširdus atsidavimas darbui ir griežta dirigento ranka užtikrina "Nemunas žydi" spektaklių muzikinės dalies įmanomai geriausią pravedimą.

Vl. Rmj.

ĮSIJUNGIANT Į DVASIŠKIŲ IR PASAULIŠKIŲ DIALOGĄ

(Atkelta iš 1 psl.)

lieču ir Kristaus mistinio kūno nariu. Jie sudaro kartu imti taip vadinamą **Dievo tautą.** Jie yra Šventosios Dvasios buveinė. Todėl konstitucijos "De Ecclesia" n. 31 krikščionio esmę išreiškia: "Tikintieji krikštu tampa vienu kūnu su Kristumi ir priskiriami prie Dievo Tautos. Tuo būdu jie dalyvauja Kristaus kunigiškose, pranašiškose ir karališkose funkcijose".

Tikintieji, sudarydami mistinį Kristaus kūną, kurio galva yra pats Kristus, atlieka įvairias to kūno funkcijas - pareigas, kurias jau šv. Paulius laiške romėnams suvokė ir analogiškai išreiškė: "Nes kaip viename kūne turime daug sąnarių, visi gi sąnariai turi ne tą patį veikimą, taip mes daugelis esame vienas kūnas Kristuje, ypačiai gi esame kits kito sąnariai. Mes turime dovanų, kurios, žiūrint mums duotosios malonės, yra įvairios. Jei tai pranašystės dovana, tebūna ji vartojama, prisilaikant tikėjimo taisyklių; jei kas turi tarnavimo dovaną, tas tesilaikai tarnavimo; kas moko, tepasilieka prie mokymo; kas duoda įspėjimų, tebūnie prie įspėjimų, kas dalina, tedalinie neklastingai; kas yra vyresnysis, tebūnie uolus; kas daro gailestingumo darbus, tedarai su džiaugsmu" (Rom. 12, 4—8). Krikšto pagrindu mes esame tapę viena **Dievo tauta.** Tą mistinę vienybę šv. Paulius išreiškia, rašydamas laišką Efezo tikintiesiems: "Vienas kūnas ir viena dvasia, taip kaip jūs ir esate pašaukti į vieną jūsų pašaukimo viltį. Vienas Viešpats, vienas tikėjimas, vienas krikštas. Vienas Dievas ir visų Tėvas, kurs stovi augščiau už visus, visuose veikia ir yra visuose mumyse" (Efez. 4, 4—6). Šie Apreiškimo tekstai sudaro dogmatinį tikinčiųjų sakralinio charakterio pagrindą. Jie, kaip matėme, apima visus pakrikštytuosius, tiek dvasiškius, tiek pasauliškius. Todėl ir dabartinis Vatikano II susirinkimas, išleisdamas "De Ecclesia" konstituciją, remiasi anais Šventraščio tekstais, kai kalba apie Kristaus Bažnyčios narius, o ketvirtame skyriuje specialiai apie pasauliškius.

Iš pasauliškių sakralinės prigimties išryškėja ir jų misija pasaulyje. Jie, būdami Kristaus mistinio kūno nariais, kaip ir dvasiškiai, organiniu būdu tarnauja visam organizmui, rūpinasi jo gerove ir jo klestėjimu — išaugimu. Bažnyčios, kaip mistinio Kristaus kūno, išplitimas pasaulyje yra rūpestis visų kūno narių, tiek dvasiškių, tiek pasauliškių. To rūpesčio realizavimą vadiname **apaštalavimu.** Apaštališkoji misija yra tad visų mistinio kūno narių uždavinys. Nė vienas nesame nuo jo be pakankamo pagrindo atleisti. Ši pareiga plaukia iš pačios krikščionio prigimties.

Mistinio Kristaus kūno nariai gali skirtis tik apaštalavimo būdais, priemonėmis ir laipsniu, kaip matėme anksčiau pateiktame šv. Pauliaus laiško romėnam tekste: kiekvienas kūno narys turi skirtingą veikimo funkciją ir savitą būdą, pagal jų prigimties paskirtį. Tačiau visų narių skirtingų funkcijų vienas ir tas pats vardiklis — atlikti savo turimą uždavinį gerai, tobulai ir su meile. "Mes, laikydamiesi tiesos, meile augsime visais atžvilgiais tame, kurs yra galva, Kristus" (Efez. 4, 15). Ne profesiniam skirtume, bet pasiimtų pareigų atlikimo būde slypi apaštalavimo sėkmingumas. Tai akcentuoja ir minėtos konstitucijos ketvirtojo skyriaus tekstas, kur kalbama apie pasauliškių misijos prigimtį: "Pasauliškiai, pagal jų tikrą pašaukimą, siekia Dievo karalystės, pasiimdami laikinas pareigas ir jas įrikiuodami į Dievo planą. Jie gyvena pasaulyje, tai yra, kiekvienoje ir visose pasaulinėse profesijose ir užsiėmimuose. Jie gyvena įprastose šeimos ir socialaus gyvenimo sąlygose, pagal kurias ir jų egzistencija susiklosto. Jie yra tam Dievo pašaukti, kad, atlikdami savo funkcijas pagal evangelijos dvasią, pašventintų pasaulį iš vidaus kaip raugas. Tuo būdu jie gali kitus supažindinti su Kristumi, ypač tikėjimo, vilties ir meilės spindinčio gyvenimo liudijimu. Todėl, nors jie yra pririšti prie įvairių laikino gyvenimo pareigų, jų yra specialus uždavinys tas pareigas atlikti tokiu būdu ir tokioje šviesoje, kad jos tarptų ir augtų, anot Kristaus, Sutvėrėjo ir Atpirkėjo garbei" (n. 31). Taigi, pats pagrindinis ir dažniausias apaštalavimo būdas yra Dievo ir žmogaus meilės ženkle pasiimtų pareigų atlikimas. Šis atlikimo būdas yra pirmasis liudijimas Dievo buvimu ir Išganytojo pelnyto atpirkimo realizavimu. Ištikimybės liudijimas žengia kartu su mūsų atliktų darbų ženkliškumu. Charismatinė žymė, kurią mes gavome sakramentiniu būdu, savo prigimtimi yra kartu ir mūsų apaštališkumo misijinė žymė, kuri turi spindėti iš kiekvieno mūsų darbo. Visos vietos ir sąlygos, kuriose mes dirbame, turi būti kartu ir tos vietos, kuriose Kristaus Bažnyčia realizuojasi ir spinduliuoja į aplinką — į kitus žmones. Šiuo būdu visi, taigi ir pasauliškiai, dalyvauja Bažnyčios teikiamo išganymo misijoje. "Per krikštą ir sutvirtinimo sakramentus visi yra paties Kristaus įgaliojami apaštalauti — sako konstitucija — o ypač per šventą Eucharistiją, Dievo ir žmogaus meilės sakramentą, toji apaštalavimo dvasia bujoja ir komunikuojasi" (n. 33). Apaštalavimo sėkmingumą nulemia ne luominis ar profesinis pareigų skirtumas, bet atliekamuose darbuose įdėtos Dievo ir žmogaus meilės dvasios spinduliavimo skirtumas.

Apimties požiūriu pasauliškių ir dvasiškių apaštalavimas skiriasi tuo, kad pirmųjų misija reiškiasi liturginiame gyvenime mažesne apimtimi. Jie gali teikti tik du sakramentus (išimtinais atvejais tris), tuo tarpu žemesnieji dvasiškiai (kunigai) — penkis, aukštesnieji dvasiškiai (vyskupai) visus septynis sakramentus. Bet šis skirtumas nėra esmės skirtumas, o tik laipsnio skirtumas. **Taigi tiek dvasiškių, tiek pasauliškių apaštalavimo misija, išplaukianti iš sakralinio charakterio, ontologiškai (dogmatiškai) nesiskiria, bet sutampa.** Ji glūdi kiekvieno krikščionio dvasios viduje — sakramentinio charakterio ženkle. Ją gauna iš paties Kristaus per paliktus Bažnyčioje sakra-

(Nukelta į 5 psl.)

P. ŠILEIKIS, O. P.
Ortopedas, Protezistas
Aparatai-Protezai, Med. bandažai, Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PRospect 6-5084
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštad. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res. telef. WAlbrook 5-5076

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001

Ofisas 3148 West 63rd Street
Tel.: PRospect 8-1717
Resid.: 3241 West 66th Place
Tel.: REpublic 7-7868
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; trečiadieniais uždaryta. Antradieniais ir penktadieniais vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val.: kasdien nuo 6 - 8 val vak. Šeštadieniais 2—4 val. Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį.
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapumo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 N. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, res. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9, antr. penkt. 1-5 treč. ir šešt. tik susitarus.

Tel. ofiso HE 4-5758; rez. HI 5-3225
DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
Bendra praktika ir Alergija
2751 West 51st Street
Valandos: pirm., antr., ketvirt. 2-9 val., penkt. 10 v. r. iki 9 v. v., Šeštad. 10 v. r. iki 1 v. popiet. Ligonius priima pagal susitarimą.

Ofiso 735-4477; Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 1—3 ir 6-8 val. vak. Šešt. 12—3 v. p. p. Trečiadieniais uždaryta

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — rez. PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirm., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val.: kasdien nuo 4 iki 9 v. v.; šešt. 11 iki 4 val. popiet: arba susitarus.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

Tel. GRovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius uždaryta.

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
VAL.: kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus

Ofiso 585-2525 Rez. TR 3-028
DR. ALG. KAVALIŪNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. Pulaski Road
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 2—4 ir 6—9 ir pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12—4 p. p., 6—8 val. vak. Šeštad. 12—4 val., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak. išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p., šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168.
Res. tel. 239-2919.

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEmlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso PR 8-7773. Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 West 63 str
Valandos: pirmad. ketvirt. 5—8, antrad. penkt. 1—4
Priiminėja tik susitarus

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
specialybė — vidaus ligos
71-os ir Campbell Ave. kampas
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šešt. 9 v. r. iki 2 v. p. p.
Trečiadieniais uždaryta

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
Vidaus ligos
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill
Telef. ofiso: PUllman 5-6766
Namų: BEverly 8-3946
Priėm. val.: kasdien 6-8 v. v. šešt 1-2 p. p. ir treč. uždaryta

Tel. ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 p. p.
Išskyrus trečiadienį

TEL. 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val.: pirmad. antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir Šešt. 8 v. r. iki 3 v. popiet

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. REpublic 7-2290.

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 1 val. p. p. iki 8 v. v. kasdien, trečiadieniais uždaryta: šeštadieniais nuo 10 v. r. iki 1 v. popiet.

Rez. tel. PR 9-6730
DR. L. SEIBUTIS
Inkstų, pūslės ir šlapumo takų chirurgija
Ofisas: Naujas adresas: 2454 West 71st St. (71-os ir Campbell Avenue kampas), tel. 776-2880.
Valandos pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GRovehill 6-0617
Valandos pirm. ir ketv. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. v.; antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Marquette Parko ofisas: 2750 W. 71 Street, telefonas 925-8296.
Res. tel. WA 5-3099.
Valandos: 10—12 r. ir 7—8 v. vak. šešt. 10—12 v. ryte.
Kitas ofisas: 4644 So. Ashland Ave., tel. CL 4-2896
Valandos: 2—5 p. pietų kasdien. Sekmadieniais ir trečiadieniais abu ofisai uždaryti.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223 ar PR 6-5577
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Šešt. 2—4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priiminėja ligonius tik susitarus
Val. 2—4 p. p. ir 6—8 p. p.
Treč. ir šeštad. uždaryta

Telefonas — GRovehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. v.
Šeštadieniais 1 iki 4 val.
Trečiadieniais uždaryta

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 So. Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 6—8 v. v.
Tik svarbiais atsitikimais susitarus

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3156
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 p. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal sutartį.

PAUL CLAUDEL PASAULIS

Dešimtmečiui nuo didžiojo rašytojo mirties suėjus

VACYS KAVALIŪNAS

— Kaip visa kūrinija yra gilioje paslaptyje su Dievu —

Šie bene pačios gražiausios Paul Claudel dramos "L'Annonce faite a Marie" (Apreiškimas Marijai) personažo Pierre de Craon žodžiai apibūdina visą didįjį poetą ir dramaturgą — jo gyvenimą ir kūrybą. Tačiau kelias, ligi jam atsiskleidė antroji tikrovė ir harmoninga pasaulio vizija, kurio simfonijoje "kiekvienas medis turi savo asmenybę, kiekvienas gyvuliukas savo vaidmenį ir kiekvienas garsas savo vietą", nebuvo trumpas.

Savo jaunystėje Paul Claudel netikėjo ir, slegiamas niūrios materializmo naštos, vis giliau ir giliau grimzdo į neviltį. Jo dvasinio ilgesio nepatenkino nei mokslas, skelbęsis išspręsiąs visus žmogų kankinančius klausimus, nei natūralistinė to meto literatūra, nei pagaliau kai kurių rašytojų, ieškojusių gyvenimo prasmės kūryboje, skelbtas meno ir grožio kultas.

P. Claudel kelyje į harmoningą pasaulio viziją buvo du momentai, kurie pro medžiaginę uždangą atskleidė, G. Marcel žodžiais, antrąją realybę. Vienas momentas literatūrinis, kitas religinis. Skaitydamas Arthur Rimbaud "Iliuminacijas" (Illuminations) ir kiek vėliau jo "Vienas metų laikas pragare" (Une saison en enfer), P. Claudel pajuto "gyvą ir beveik fizinį antgamtinio pasaulio" esimą. Tačiau lemiančios reikšmės jam turėjo vienos Kalėdų nakties pamaldos Paryžiaus Katedroje. Vaikų choro giedamas "Magnificat" taip galingai ir nežemiškai sukrėtė P. Claudel dvasios gelmes ir taip ryškiai atsiskleidė jam kito pasaulio realumas, kad vėliau niekas ir niekad — jokios abejonės nesudrumstė jo tikėjimo.

Nuo tada P. Claudel, radęs atsakymą į kankinančius klausimus, pradėjo "leistis į gražesnę kelionę". Kelionę, kurioje atsiskleidė nauja pasaulio vizija — gili pasaulio, žmogaus ir Dievo harmonija, nušviesta krikščioniškojo tikėjimo šviesa.

Daugelio prancūzų poetų bei rašytojų kūryboje — Ch. Baudelaire, A. Rimbaud, L. Bloy, F. Mauriac, G. Marcel... — jaučiamas dvasinis pradas, paslapties gelmės ir kito pasaulio ir kitos realybės aidai. Tačiau niekur, atrodo, antroji realybė nėra tokia "konkreti" ir niekur Kūrėjo ir kūrinio santykiai nėra tokie ryškūs, kaip P. Claudel kūryboje. Jo poezijoje ir dramoje taip gyvai atsiskleidžia pasaulio, žmogaus ir Kūrėjo paslapties gelmės, kad kartais atrodo neaišku, katra tikrovė realesnė: medžiaginė, ar dvasinė:

— Būk su manim, Viešpatie, nes vakaras artėja, ir neapleisk manęs, — nuoširdžiai, lyg į čia pat esantį Dievą, kreipiasi poetas Trečioje odėje (Magnificat). — Yra momentų, kada tarytum jauti, kad kažkas į tave žiūri, — sako Yse, vienas iš "Vidurdienio padalijimo" (Partage de Midi) personažų. Dona Prouheze "Šilkiniame bately", atidavusi Dievo Motinai savo batelį, kad šlubuotų, kai tik ji mėgins leistis į blogį, nuoširdžiai meldžiasi: — Laikyk jį prie savo širdies, Motina...

Šia giliai harmoninga pasaulio vizija, kurioje atrodo, lyg realus pasaulis yra pasikeitęs, remiasi ir P. Claudel estetika — sakinių struktūra, tonas, žodis ir mistinė jo kūriamoji galia. — Visa yra visatos ritmo aidas, kuriame ir jūros bangavimas ir žmogaus kvėpavimas, kuriuo remiasi P. Claudel eilutė, yra susiję vidiniais ryšiais.

Iš pasaulio, žmogaus ir Dievo santykių harmonijos išplaukia ir idėjiniai P. Claudel kūrybos pradai. Jo pasaulio vizijoje atsiskleidžia žmogaus gyvenimo prasmė ir jo likimas, nušviestas dieviškąja šviesa. Pagrindinė P. Claudel dramų tema, kaip konstrukcinis jų pradas, yra žmogaus amžinojo likimo - išganymo tema.

"Partage de Midi" dramoje mirties vidurdienis padalo žmogaus likimą tarp laiko ir amžinybės. Kūrinys baigiasi mistinėje plotmėje: mirtis — kelias į dvasios persikeitimą (transfiguration de l'esprit).

Net ir nuodėmė, Etiam peccata — toks "Šilkinio batelio" epigrafas — yra Dievo plano dalis. Net ir labai gilūs dramatiški momentai, skaudūs nusikaltimai — "Apreiškimo Marijai" Mara paveržia iš savo sesers jos sužadėtinį ir ją pačią vėliau nužudo — galų gale, mirštančiai Violenai išmeldus atleidimą, susiliedami su vakarinių varpų skambėjimo vidine ramybe, paskęsta žodžių "Angelus Dei nuntiavit Mariae" prasmės gelmėse.

Paul Claudel, trisdešimt metų laukęs, kol jo kūryba skaitytojų ir kritikos buvo suprasta, šiandien darosi vis gyvesnis ir suprantamesnis. Mistinė pasaulio samprata, žmogaus ir jo likimo vizija, nušviesta Kryžiaus prasmės šviesa, atskleidžia šių dienų žmogaus nerimo ir baimės kankinamai dvasiai gyvą begalinių dimensijų pasaulį, kurio realumą ir pradžią primena vakarinių varpų skambėjimas.

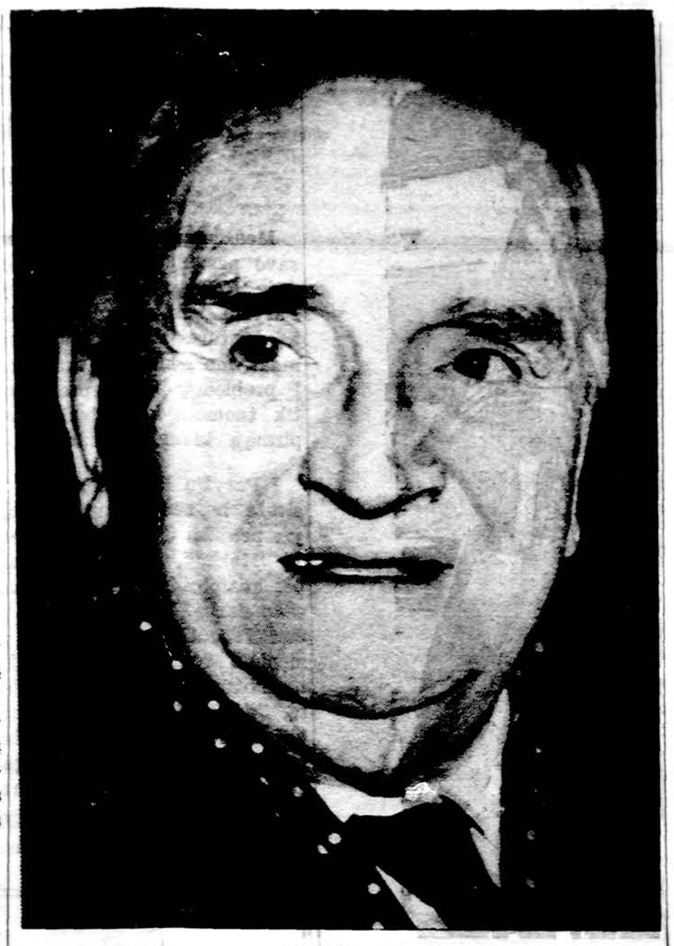

Paul Claudel

Paul Claudel

KALĖDŲ EISENOS GIESMĖ

FINALINĖ DALIS

Dieviškasis Kūdikis gimė! Taip pat ir jūs klausykitės šios giesmės.
Jūs, Senieji, kuriuos pragaras dar tebelaiko savo erdviose patalpose!
Tamsioji šaknis savo lapais jaučia prasiskleidžiantį palaiminimą.
Gyvybės medis, kur gimsta amžinasis vaisius, virpa savo generacijose:
Štai nuostabus berniukas, kurį skaisčioji Mergelė padeda ant Simeono rankų!
Motinos ir patriarchai, Jėzaus Kristaus protėviai, džiaukitės.
Iš kaulo, kilusio iš jūsų kaulų, išėjo Keršytojas, apie kurį Raštas rašo.
Ir tuojau per visus mirusius, vienas per kitą gimusius, kurie ją dengia,
Žemė ligi pačių Adomo gelmių dreba ir atsiveria!
Iš sąmyšio ir iš tamsių kalėjimų kyla išvargę balsai
Aimanuojančių sielų, kurios sako: "O mano sūnau, pagaliau tu atėjai!"
Ligi galiausiai patsai Gyvasis prašė praėjimo prie slenksčio Mirties, kurios Jis nesutvėrė.
Ir einąs pirma Dievo — Dvasios, šeštadienio nužengime,
Angelas baisiu smūgiu trenkia į skardžias duris!

Bet jau aušra nušvietė dykumą dienos, kuri daugiau nebesibaigs,
Apyaušris mūsų pirmos krikščioniškos dienos, pirmųjų malonės ir mūsų išganymo Metų!
Čia ir nuo dabar Dievas yra su mumis visados tol, kol mes būsime su Juo, ir netgi prieš mūsų valią, nes mūsų ryžtas neilgai trunka.
Ir tuoj mes skubame atitaisyti blogį, nes kreipiamės
Į tą širdį ciborijoje, kuri mums tokia palanki ir taip pilna meilės!
Tai iš tikrųjų auksinė Kalėdų diena, kurios joks blogis negadina.
Ryt, nes taip jau reikia, mes tarnausime žiauriajam Erodui,
Vėl imdamies amatininko įrankio ar sėsdamies į tarnautojo kėdę.
Aš išgyvenau dieviškąjį džiaugsmą, kaip kad dailidė Juozapas,
Matydamas šalia savęs šį mažytį kūdikį, kuris yra mūsų Viešpats,
Ir Mariją, mūsų motiną, kuri nieko nesako, ir šituos dalykus laiko savo širdyje.

GRĮŽIMAS

Brangus Dieve, kaip daug, kaip daug metų prabėgo,
kai aš palikau savo namus!
Kiek daug sugrįžtančių vasarų be meilės derliaus!
Kiek daug kartų tylus sniegas gulėjo nebylaus rudens giliose raukšlėse!
Dabar aš grįžau. Palengva atpažįstu savąją žemę.
Tėve, tai aš. — Kas tu esi? Motin, tai aš. — Tai jis!

STRĖLĖ

Galinga didvyrio ranka, įtempus lanką,
Paleido strėlę toli, toli į naktį.
Nei visas pasaulis priešais mane,
nei nesuskaitomos minios už manęs
niekad nesugebėjo jos atrasti.

Iš prancūzų kalbos išvertė **P. Gaučys**

NAUJI LEIDINIAI

• **AIDAI, mėnesinis kultūros žurnalas, 1965m., spalio mėn., nr. 8.** Šiame numeryje labiausiai skaitytoją pagauną straipsniai ir problemos yra tos, kur keliamasis klausimas yra atremtas į šios dienos aktualiją, pasisakant gyvai, drąsiai, net iššaukiančiai. Čia tektų suminėti J. Vaišnoros, MIC, straipsnį apie popiežiaus Pauliaus VI encikliką "Mysterium Fidei" ir šaknis, kurios iššaukė šios enciklikos apie Eucharistijos mokslą ir kultą paskelbimą. Kitas provokuojančiai aktualus yra Antano Maceinos išsūkis dvasiškijai dėl pasauliečių apaštalavimo, dėl jų padėties apibrėžimo Bažnyčioje ir dėl jų santykių su dvasiškija. Kai amerikiečių, prancūzų, vokiečių ir kitų tautų katalikų žurnaluos ryšium su pastaruoju Bažnyčios susirinkimu gyvai vystėsi ir gausūs studijiniai — intelektualiniai pokalbiai susirinkime liestųjų problemų temomis, tai lietuvių spaudos puslapiuose vis būdavo pasitenkinama tik paprasčiausia laikraštine susirinkimo informacija. Šiame "Aidų" numeryje atspausdintos Maceinos mintys, kaip tik žadina gyvesnį ir gilesnį susidomėjimą susirinkime liestomis problemomis, provokuoja dialogą. O štai šios dienos Kultūriniame Drauge kun. Petras Celiešius Maceinai jau ir atsiliepia.

• **AIDAI, 1965 m., lapkričio mėn., nr. 9.** Reikšmingiausias šio žurnalo sąsiuvinio straipsnis yra Antano Maceinos "Marksizmas ir krikščionybė", kuriame profesorius pasisako prieš tokio pobūdžio katalikų ir komunistų intelektualų susitikimus kaip jie buvo pastaruoju metu suorganizuoti Europoje. Savo tema ir savo išvadomis straipsnis šiuo metu yra aktualus ne vien tik mums, kaip katalikams, bet ir kiekvienam, "svajojančiam" apie intelektualinį ar aplamai kultūrinį dialogą su komunizmu. "Aidų" žurnalas sveikintinas dar ir už tai, kad po ilgesnės pertraukos profesorių A. Maceiną vėl "sugrąžino" lietuviškajam skaitytojui. Profesoriui dirbant vokiškame universitete ir daug laiko skiriant tiesioginiam mokymui, lietuviškoji visuomenė ėmė pasigesti jo minčių ir įtakos saviesiems.

Literatūrinėje šio "Aidų" numerio duoklėje maloni naujiena taipgi Henriko Radausko eilėraščiai ir Antano Gustaičio linksmieji posmai. Spausdinama ištraukėlė iš Alės Rūtos apysakos, Antano Musteikio straipsnis "Atgal į šeimą", ilgesnės J. Vaišnoros, MIC, studijinės apybraižos apie vysk. A. Baranauską pradžia ir kita, daugiau apžvalginė medžiaga, kurioje akis užkliūva už gerokai kritiško V. Vardžio redaguotos knygos "Lithuania under the Soviets" aptarimo. Numeris iliustruotas neseniai žuvusio Vyto Valaičio nuotraukomis.

"Aidų" redakcijos adresas: Dr. J. Girnius, 27 Juliette St., Boston, Mass. 02122; administr. — 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. Žurnalo metinė prenumerata $7.00.

Paul Claudel

IŠ "ŠILKINIO BATELIO"

Pirmosios dienos šeštoji scena

KARALIUS, KANCLERIS
Ispanijos karalius, savo dvaro apsuptas didžiojoje Beiem salėje, kuri stovi Tajo upės ištakoje.

KARALIUS: Kancleri, jūs turite baltus plaukus, o mano plaukai dar tik žili.
Ar nesakoma, kad jaunystė yra iliuzijų laikas, o senatvė palengva pradeda dalykus suprasti taip, kokie jie yra? Mažas pasaulis kaskart darosi dar mažesnis, ir jo tikrovė atrodo gana liūdna ir nespalvinga.

KANCLERIS: Kaip tik senoliai nuolat mane to mokino.

KARALIUS: Tai jie sakė, kad pasaulis atrodo liūdnai tam, kuris aiškiai mato?

KANCLERIS: Deja, negaliu paneigti šios visuotinės pažiūros.

KARALIUS: Ar senatvė turi aiškų žvilgsnį?

KANCLERIS: Ji turi prityrusį žvilgsnį.

KARALIUS: Prityrusį žvilgsnį matyti tik tai, ko jam reikia?

KANCLERIS: Jam ir jo siaurai karalystei.

KARALIUS: Mano karalystė yra plati. Ir gali ji būti plati, kiek nori, mano širdis išlaiko ją ir kartu gina nuo visokių pastangų ją užtvenkti.
Net pati jūra, tas banguojantis vandenynas po mano kojų, ne tik nenori mano valstybei nubrėžti ribų, bet priešingai, turi paruošęs vis naujų žemių mano vėlybiems jausmams.
Pagaliau, aš norėčiau rasti tokį dalyką, kurį jūs teisėtai galėtumėte Ispanijos karaliui neduoti.
Ką, liūdna? Kas be gėdos galėtų sakyti, kad tie dalykai, kurie yra puikiojo Dievo kūrinys, yra liūdni?
Tačiau, antrą vertus, ar pasaulis, kuris yra atsiradęs Jo paveikslu ir panašumu, nėra mažesnis už mus pačius? Ar jame netrūksta objektų gaugumai mūsų fantazijų?
Žinoma, aš sutinku, kad jaunystė yra iliuzijų laikas, bet tik dėl to, kad ji toli gražu neįsivaizduoja tikro pasaulio gražumo, turtingumo ir patrauklumo.
Nuo šios klaidos mes esame senatvės išgydyti. Štai ši jūra, kurioje saulė leidžiasi, ta veidrodinė lyguma. Joje senovės poetai matė kiekvieną vakarą riedantį tik kažkokio juokingo dievo Apolono vežimą, jį skęstantį sardinių sūkury. Mano protėvių neišgąsdinama akis mokėjo šiuo keliu ištiesti savo valdančią ranką kitam krantui ir kitam pasauliui.
O kai kuris nors iš jų vasalų pasuko į pietus, jis ten rado negrus; jis apiplaukė nemėgiamą Kapą; jis gėrė vandens iš Gango upės; sumizgusiais jūrų keliais jis pasiekė Kiniją ir jo nuosavybe pasidarė begalinė šilko, palmių, vaisių ir plikų kūnų daugybė.
Visi tie kraštai knibžda žmogėnais, kurių yra daugiau negu mirusiųjų, ir jie laukia krikšto.
Kitas...

KANCLERIS: Mūsų didysis Admirolas.

KARALIUS: Prieš jo laivo smaigalį išsinėrė visiškai negirdėtas dalykas: pasaulis ugnies ir sniego, prie mūsų vėliavų pridėdamas visą eskadrą vulkanų.
Amerika, tarsi neišsemiamas pilnybės ragas, sakyčiau, tylos taurė, ar žvaigždės nuotrupa, yra milžiniška rojaus buveinė; šonas pasinėręs džiaugsmų vanvandenyne.
Ak, atleisk man Dangau, bet kartais, kaip šiandien, kai nuo šios plačios ištakos saulė man tiesia ilgą kilimą, kviesdama mane į tuos kraštus, kurie yra amžinai nuo manęs atimti, šita mano sužadėtinė Ispanija, kurios žiedą aš nešioju, nėra arti tos tamsios vergės, su variniais lankais, kuriai jie buvo uždėti dėl manęs nakties srityse.
Aš dėkoju tau, Balandžio sūnau Kolumbai, kad mano karalystė pasidarė panaši į žmogaus širdį: kai viena jos dalis yra čia kartu su kūnu, tai kita dalis yra radusi savo buveinę už jūrų.
Ji visiems laikams savo inkarus yra išmetusi tokiame krašte, kuris yra apšviečiamas kito pasaulio žvaigždžių.
Tas negali suklysti, kuris eina saulės kryptimi.
Ir ta pasaulio sąvoka, kurią kadaise išminčiai buvo palikę svajonės ir paikybės globai, šiandien pripildo mano krepšius grynu auksu, kuris išlaiko visą mūsų valstybinį mechanizmą ir iečių skaičius mano eskadronuose auga sparčiau, negu gegužės žolė.
Jūra neteko mums savo baisumo ir teikia mums tik savo žavesius.
Net visų vandens srovių neužtektų nunešti šalin tam auksiniam keliui, kuris jungia senąją ir naująją Kastiliją.
Juo šen ir ten skuba mano galeros, į ten veždamos mano kunigus ir karius, o iš ten atveždamos pagonių turtus, saulės pagimdytus tuo metu, kai ji savo aukščiausio iškilimo taške sustoja iškilmingoje abejonėje tarp dviejų okeanų.

KANCLERIS: Tą karalystę reikia išnaudoti ir apginti, kurią Jūsų Didenybės vakarykšti tarnai užkariavo.

KARALIUS: Teisingai. Tačiau, kuris laikas iš ten aš girdžiu tik blogas žinias: plėšimai, okupacijos, priespaudos, nekaltų tautų išnaikinimas.
Bet dar labiau mane slėgia, kad mano vadai ten taip siaučia; Jie ištisas sritis atpiauja nuo mano žemių ir jas tarp savęs suplėšo. Lyg kad jos būtų skirtos visam spiečiui kraujo ištroškusių uodų, o ne vienam karaliui, stovinčiam taikos kryžiaus šešėlyje.

KANCLERIS: Kai šeimininko nėra namie, tai gyvulių varovai šeimininkauja.

KARALIUS: Aš negaliu tuo pat laiku būti Ispanijoje ir Indijoje.

KANCLERIS: Tad tegul ten būna kuris nors Jūsų Didenybės vardu; vienas virš visų; aprūpintas aukščiausia valdžia.

KARALIUS: Bet ką mes galime išrinkti, kad ten mus atstovautų?

KANCLERIS: Žmogų protingą ir teisų.

KARALIUS: Kai mano Amerikos vulkanai užges, kai jos besikilnoją šonai nurims, kai ji atsilsės nuo tų milžiniškų pastangų, kurių jai reikėjo, pakylant iš nieko, jai visai liepsnojančiai ir verdančiai, tada jai valdyti aš duosiu žmogų protingą ir teisų.
Žmogus, kuriame aš atpažinčiau pats save ir kuriam reikėtų ten mane atstovauti, nėra nei protingas, nei teisus. Man reikia žmogaus pavydaus ir šykštaus.
Ką aš veiksiu su žmogumi protingu ir teisiu? Ar tokiam aš prijungiau šitą Ameriką ir tas nuostabiąsias Indijas besileidžiančios saulės kraštuose, kuris jų nemyli neteisėta ir pavydžia meile?
Ar protingume ir teisingume turi įvykti jo vedybos su šia laukine ir žiauria žeme, kuris ją, visą slystančią, pilną pasipriešinimo ir nuodų turi paimti į savo rankas.
Aš sakau, kad tai turi įvykti kantriai ir aistringai, kovos ir tyro tikėjimo dvasioje. Nes protingas žmogus vertins labiau tai, ką jis pažįsta, negu tai, ko jis nepažįsta. Jam savo tėvo pievos vis tiek bus brangesnės, negu laukiniai miškai.
Žmogus, kokio man reikia, kai peržengia slenkstį, kurį niekas dar nebuvo peržengęs, tarsi žaibo nušviestas, pamato, kad visa tai, kas yra prieš jį, priklauso jam. Kad visi tie kalnai jau nuo seniai yra iškilę prieš jo dvasinio horizonto akis. Kad nieko nėra šiame žygių ir žingsnių žemėlapyje, kuris prieš jį atsidengia, ko jis jau iš anksto nebūtų žinojęs ir ko aš jam jau nebūčiau pavedęs raštu.
Jokia kelionė jam nėra per ilga, jokia dykuma nėra perdaug nuobodi. Tie miestai, kuriuos jis įsteigs, pas jį jau yra apgyvendinti.
Karas jam neatnešia jokių netikėtumų; ir jo politika yra paprasta. Nustebęs jis yra tik dėl sutinkamo per menko pasipriešinimo.
Ir aš pats, kai vedžiau Ispaniją, tai ne tam, kad jos vaisiais ir jos moterimis naudočiausi, kaip koks valkatą.
Ir ne tam, kad kirpčiau vilnas nuo jos avių, imčiau turtus iš jos kasyklų ir aukso maišus iš muitinių, kuriuos ten palieka pirkliai, tarsi koks rentininkas ar savininkas.
Aš ją vedžiau tam, kad jai duočiau išmintį ir vienybę, kad jausčiau ją visą, gyvą, klusnią ir suprantančią po savo ranka.
O kad aš būčiau kaip galva, kuri viena supranta viską, ko kam reikia.
Nes dvasia ne kūne gyvena, bet: dvasia kūną išlaiko ir jį visą išvysto.

KANCLERIS: Aš žinau tik vieną žmogų, kuris atitiktų Jūsų Didenybės norui. Jis vadinasi: Don Rodrigo de Manacor.

KARALIUS: Man jis nepatinka.

KANCLERIS: Tiesa, paklusti jam nesiseka.
Bet žmogus, kurio jūs iš manęs norite, turi būti pasiūtas iš karališkos medžiagos, o ne iš ko kito.

KARALIUS: Jis dar per jaunas.

KANCLERIS: Ta Amerika, kurią jūs jam duosite, nedaug už jį senesnė. Ji buvo galinga jo svajonė, jam dar vaikų tebesant. Tada, kai jis lydėjo savo tėvą, šis jam pasakojo apie Cortez ir Balboa.
Vėliau jo žygis skersai Andus iki Ramiojo vandenyno nebuvo toks lengvas, kaip Magelano. Einant iš Peru į Parą, jam reikėjo nugalėti visą jūrą neperžengiamų tropikų miškų.
Jo valdymas Grenadoje, kada ten siautė sukilimai ir maras, aiškiai rodo, kas yra jūsų tarnas Rodrigas.

KARALIUS: Aš sutinku, kad būtų Rodrigas. Tegu jis ateina.

KANCLERIS: Pone, aš nežinau, kur jis yra. Aš jam esu davęs suprasti, kad Amerikai gali jo dar prireikti.
Bet jis iškląusė mane tamsiu žvilgsniu ir man nieko neatsakė. O ryto metą jis kažkur dingo.

KARALIUS: Kad jis būtų pristatytas jėga.

Iš prancūzų kalbos vertė
kun. V. Bagdanavičius, MIC

Paulius Augius — Malda (medžio raižinys)

PAULIAUS AUGIAUS "MALDA"

Iš parengtos Pauliaus Augiaus monografijos

ALGIRDAS KURAUSKAS

Medžiagą, kurioje realizuos savo pasaulį, pasirinkęs Lietuvoje, Paulius Augius, atvykęs į Paryžių, nebesprendė klausimo, ką jis turės daryti, bet ieškojo atsakymo į klausimą kaip, t. y. į problemą, kuri sprendžiama tik tuomet, kai atsakymas į pirmąjį klausimą žinomas.

Į Paryžių Paulius Augius atsivežė ir nenykstantį Žemaitijos peizažą. Jis sukuria garsiąją "Maldą"', savo trade mark, bet anaiptol ne patį stipriausią savo darbą. Daugiausia tos pačios žemaitiškos buities ir asmeninio romantizmo paskatintos kompozicijos atveria užslėptą, iki šiol dar nematytą lietuviškosios tematikos juoda - balta pasaulį, kuriam teprilygsta gaivališki Petravičiaus lino raižiniai, ekspresionistų poveikyje sukurti Rato raižiniai medyje ir Valiaus teatrališkumu dvelkiančios ksilografijos. Ilgainiui šisai grafikų ketvertas susitelkia naujam, raiškiam ir galingam, nieko bendro su praeitim neturėjus am žodžiui.

Nauja akimi Paulius Augius Paryžuje praregi senus, šimtmečių mažai palestus Žemaitijos bažnytkaimius panteistiškai nusiteikusius Žemaitijos žmones, jos mistiškas kapines, laiko nepažįstantį ir jo nepaliestą gamtovaizdį. Jis turi tiek daug naujo pasakyti, kad jo medžio raižiniai tarytum visai nepažįsta kalto sunkenybių. "Bažnytkaimis Lietuvoje", atrodo, paskatina jį štisai tos tematikos darbų serijai. Sunku nustatyti tikslią 1936—1938 metais sukurtų darbų chronologiją, bet yra aišku, kad šiam laikotarpiui skirtina jo "Malda" — atskirai pažymėtinas darbas Augiaus stiliaus formavimąsi aptariant. Ne tematika, ne tiek iliustracinė, literatūriškai akivaizdi simbolika, bet naujesnis uždavinys ir forminis posūkis šiuo atveju svarbūs.

Augius tuo laiku jau buvo susipažinęs su ekspresionistais ir jų palikimą supratęs. Išlikę juodraščiai, škicai, užrašai ir pastabos rodo, kad Ecole de Paris Pauliui Augiui davė tradicinio formos puoselėjimo ir struktūros supratimo pagrindus, tačiau naujus registrus Augiuje atvėrė ekspresionizmas — jame atpažino judesio, linijos, masės ir, svarbiausia, pasąmoninio vaizdo jėgą. Iš trijų komponentų sudarytoje "Maldoje" — dvi moterys, žemaitiška varpinė, išsklaidytas fonas — nebėra grožėjimosi barokine tekstūra, gudriai užslėptų kalto brūkšnių, sidabrinių, smulkiais štrichais niuansuotų plokštumų, lėkšto dekoratyviškumo; piešinio brūkšnys stambus, primityvus, tiesiogis, be įmantrumo; juodų ir baltų dėmių išdėstymas nelauktas, sąmoningai neišskaitomas, o pati visuma telkiama į tarpusavę abstrakčių elementų darną; išryškinami tik tie pagrindiniai daiktų pavidalai, kurie būtini minčiai atpažinti. Tai išbaigta bedaiktė kompozicija, turtinga ir iškalbi šiame miniatiūriniame pasaulyje. Vešli ir nuo realybės atitraukta Maldos tekstūra kaip tik ir duoda šiam darbui tragiško šiurkštumo, rustikos, begaliniai slegiančio dangaus, nepakeliamai sunkių sodiečio rankų ir mažutėje varpinėje susigėrusio šauksmo įspūdžio. Unikumas šis darbas ir techniniu požiūriu. Augiaus ksilografija — paradoksalu tai ar ne — primena daugiau linoleumo negu medžio raižinį; ji išlaiko spontanišką eskizo liniją (rašalo, tušo ar pieštuko), ji nėra imituojama kaltu, atsiradę kalto rėžio savumai paliekami, eskizo šviežumas ir tiesiogiškumas nepaženklinti.

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street,
Chicago, Illinois 60642.
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

PRAŠOKANT MEDŽIAGĄ IR LAIKĄ

Bruno Markaičio, SJ, žodis gruodžio 12 Jaunimo centre, Chicagoj, minint dail. Pauliaus Augiaus mirties penkmetį

Leiskite man šia minėtina proga pasiūlyti Jums keletą minčių kūrybos ir kūrėjo tema, kaip jie abu, ypač didelių kūrybinių pastangų rėmuose, prašoka tiek medžiagą, tiek žemę, tiek laiką, ir ieško kontakto, prasmės, susijungimo su Aukščiausiuoju Kūrėju. Bandysiu kalbėti čia kaip kompozitorius. Todėl man bus sunku nutolti nuo muzikos. Todėl ir kelios mintys, kurias čia iškelsiu, taikintinos vaizdinei kūrybai ir vaizdiniam kūrėjui tik analogine prasme.

Mano supratimu, tikras kūrėjas ir tikra kūryba prašoka medžiagą. Ne todėl, kad medžiaga būtų niekintina. Priešingai, ji turi būti laikoma ypatingoje pagarboje, nes ji yra visų mūsų kultūrinių pastangų ir veiklos pagrindas ir esmingieji pamatai. Bet medžiaga būtinai turi vesti į žmogiškąjį asmenį, į jo apokaliptinį mįslingumą, į žmogiškosios buities ir ontologinės prasmės transcendentinę visumą. Kūrėjo rankose medžiaga įgauna paslaptingą dvasingumą, kuris, jei sutelktas didelėse dimensijose, duoda kūrybai bei kūriniui nemirtingumą.

Kai medžiaga yra sudvasinama ką tik pasakyta prasme, ji apsivelka nepaprastu grožiu. Ir tai nėra išorinis rūbas, nėra atsitiktinė detalė, bet greičiau organinis bruožas bei gyvybinė jėga, kuri medžiagai duoda visapusišką grožį. Nors grožio supratimas yra reliatyvus klausytojo bei žiūrovo percepcijoje, bet kūrėjo vaisingos pastangos sudvasinti medžiagą pagimdo grožį, kuris yra objektyvi tikrovė.

Arthur M. Abell yra parašęs knygą, pasirodžiusią 1955 metais, kurios vardas — "Talks with Great Composers". Vienas iš jų, būtent Brahms, šia tema taip pasisakė: "Štai didysis klausimas (vadinasi, medžiagos prašokimas kūryboje). To negalima pasiekti vien valia, kuri bando paveikti sąmonę, nes tai yra fizinio pasaulio evoliucinis produktas, žūnąs su kūnu. Tai gali būti pasiekta tik dvasios galiomis, tikruoju AŠ, kuris pragyvena kūniškąją mirtį. Šios galios glūdi neveiklios žmogaus sąmonėje. Jas turi pažadinti dvasia". (Tarp kitko, Brahms supranta dvasią didžiąja raide išreikštą.)

Atrodo teisinga sakyti, kad tikra kūryba prašoka žemę. Mat, žmogiškasis kūrėjas ieško dieviškojo kūrėjo. Todėl Brahms tęsia: "Suprasti, kad esame viena su dieviškuoju Kūrėju, kaip Beethoven suprato, yra nuostabi ir antgamtinį mįslingumą įkvepianti patirtis. Labai reti žmonės šią tikrovę supranta. Štai kodėl turime tiek maža didelių kompozitorių ar genialių kūrėjų ir kitose srityse. Aš visada šią tikrovę apmąstau, pradėdamas komponuoti. Tai yra pirmasis žingsnis. Ir kai pajuntu vidinį raginimą kurti, tuojau pat kreipiuosi į savo Sutvėrėją ir klausiu jo trijų klausimų, kurie liečia mūsų gyvenimą šiame pasaulyje — iš kur, kodėl, ir į kur?"

Nagrinėdamas šią tikrovę, amerikietis filosofas Ralph Waldo Emerson šią didelę, paslėptą žmogaus sieloje galią vadina **oversoul.** Viešpats Jėzus Evangelijoje, pagal kompozitorių Dr. Bruch, tai išreiškia kitokiu būdu, būtent: "Tėvas gyvena manyje." Emerson toliau tęsia: "Žmogaus siela nėra organas, bet greičiau galia, kuri judina visus kitus organus; ji nėra funkcija, kaip atminties galia, kaip proto sugebėjimas svarstyti, bet ji vartoja visas dvasios galias, kaip rankas ir kojas. Siela nėra galia, bet šviesa; ji nėra protas ar valia, bet plati mūsų buities plotmė, kurioje visos galios glūdi — savita begalybė, kuri nesiduoda pavergiama..." Gal geriausiai tai išreiškė Šv. Paulius (Act. 17: 28): 'Jame mes gyvename, veikiame ir gauname savo buitį'. Dr. Bruch tęsia: "Tai yra ta pati galia, iš kurios sėmėsi Bach, Mozart ir Beethoven, ir nuo kurios priklauso visi kompozitoriai, kurie nori sukurti ką nors vertingo".

Pagaliau kūryba prašoka laiką. Kiekvienas kūrėjas savo gyvenime susiduria su problema, ar eiti grynai savitu keliu, maža dėmesio kreipiant į naujus stilius, kurie ne retai būna tik eksperimentiniai bandymai; o gal jam net per prievartą bandyti eiti su gyvenimu, su kiekvienos dienos naujovėmis. Tai yra stambi problema, ir jai aiškaus atsakymo nėra. Bet įdomu pastebėti, kad Bach parašė visą savo muziką atgyventame stiliuje. Jo metu ėjimas su gyvenimu reiškė homofoninį stilių. Bach'o gi visa kūryba buvo parašyta polifoniniame stiliuje. Todėl po jo mirties visas jo kūrybinis palikimas buvo palaidotas vienam šimtui metų. Bet po to šimtmečio ji prasiveržė mažu šaltinėliu ir galų gale išaugo į begalinę versmę. Panašiai įvyko su Vivaldi muzika, kuri mus šiandien pasiekė po kelių šimtmečių tylos. Tam tikra prasme, toks pavyzdys yra ir Musorgski, kurį šiandien ne vienas garsus muzikologas laiko pačiu didžiausiu Rusijos tautiniu kompozitoriumi.

Pabaigai pastebėsiu, kad tiek kūrėjas, tiek kūryba yra nuostabūs fenomenai. Kartais mes pro juos praeiname kaip žmonės, kurie yra akli ir kurti. Praeiname be pagarbos, be percepcijos, be gilesnio autentiškos tikrovės supratimo, nekreipdami dėmesio nei į visumą, nei į perspektyvą, nei į giliąją kūrėjo motyvaciją, nei į jo vidinę struktūrą. Mano supratimu, tiek kūrėjas, tiek kūryba yra dieviškojo Kūrėjo atspindys, jo kūrybos dalis ir tęsinys. Tik šiuose rėmuose, tik šia prasme tiek kūrėjas, tiek kūryba atranda save, supranta save, išreiškia save pilnoje visumoje.

Stirbis Fuel Oils
Aliejus virtuvei ir krosnims.
"Geresnė ir pigesnė alyva"
Tel. HEmlock 4-6264
PETER STIRBIS
6741 So. Maplewood Ave
Chicago, Ill. 60629

Sėkmingai darančią biznį ir aptarnaujančią lietuvius virš 40 metų

Kai ruošiate planus ateičiai, turėkite galvoje kaimynystėje esančią finansinę įstaigą —

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM MEMBER
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000.

Turtas virš $50,000,000.00

KURIOJE JŪSŲ, KAIP TAUPYTOJO, pinigai yra geriausiai apsaugoti ir neša Jums papildomas pajamas.

- PRAKTIŠKA — galite taupyti bet kokią sumą bet kuriuo laiku, pagal jūsų taupymo planų reikalavimus.
- PELNINGA — didesnis negu vidutiniškai mokamas dividendas du kartu į metus pridėdamas prie jūsų sąskaitos leidžia lengviau siekti tikslų.
- PARANKI — vieta patogi ir seniai įvestas taupymo paštu skyrius leidžia dar daugiau sutaupyti.
- SAUGI — nes visos santaupos iki $10.000.00 apdraustos valstybinės JAV valdžios įstaigos.

KAIP NAMŲ PIRKĖJAS Jūs galite gauti paskolą pagal savo reikalavimus ir paruošta biudžetą.

- NAMĄ GREIČIAU ĮSIGYSITE, nes mūsų paskolos leidžia greičiau išmokėti skolas ir tapti savininku.
- ĮSIGYSITE JĮ LENGVIAU, nes mūsų į nuomą panašūs mėnesiniai išmokėjimai apima paskolą, nuošimčius ir kitus mokesčius.
- ĮSIGYSITE JĮ BE RŪPESČIŲ, nes kaimynystėje esanti draugiška mūsų įstaiga yra pasiruošusi Jums patarnauti.

Savo nariams turime pilną patarnavimą:

- Bonai mokslui baigti
- Paskolos namams
- Kalėdų Klubas
- Atostogų Klubas
- Šeimos apdrauda
- Notaro patarnavimas
- Visokių rūšių apdraudos
- Nemokamas kambarys susirinkimams
- Mokame čekius ir duodame nariams specialius Money Orderius
- JAV pašto ženklai
- Parduodame ir išperkame JAV bonus
- Du dideli kiemai automobiliams pastatyti
- Vokai taupyti paštu
- Saugios depozitų dėžės
- Keleivių čekiai

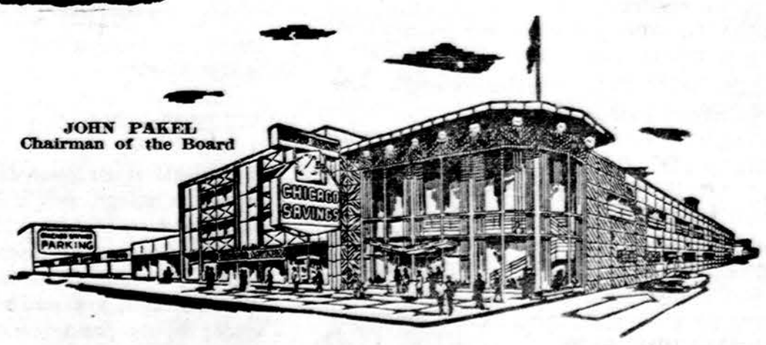

CHICAGO SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

6245 So. Western Avenue — Tel.: GR 6-7575

VALANDOS:
PIRMADIENĮ . . . 12:00 P.M. — 8:00 P.M.
ANTRADIENĮ . . . 9:00 A.M — 4:00 P.M.
TREČIADIENĮ visą dieną uždara.
KETVIRTADIENĮ . . 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
PENKTADIENĮ . . . 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
ŠEŠTADIENĮ . . . 9:00 A.M. — 12:30 P.M.

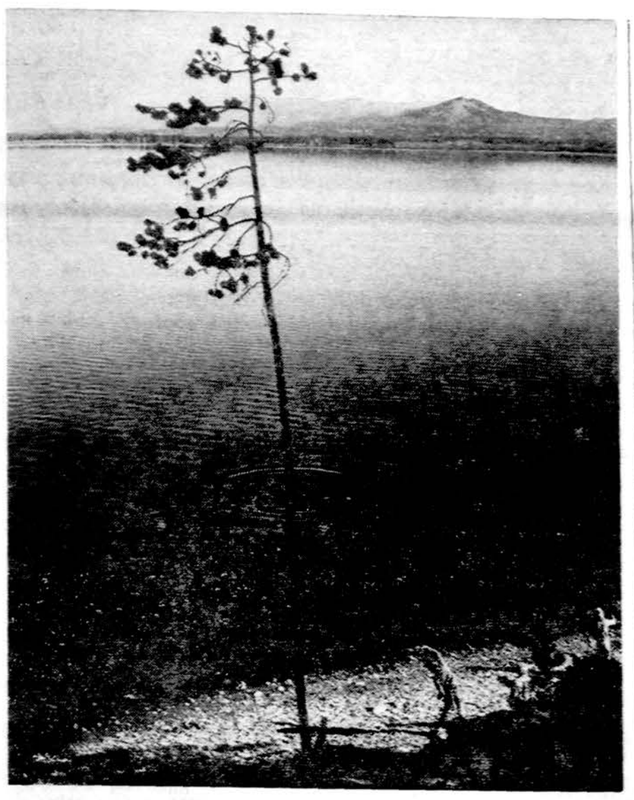

Grand Teton Park, Wyoming, 1965. Nuotr. Alg. Kezio, SJ
Iš parodos Jaunimo centre, Chicagoje

BĖGIMAS Į GAMTĄ, BET NE NUO ŽMONIŲ

Algimanto Kezio, SJ, nuotraukų paroda Jaunimo centre, Chicagoje

Jau yra kasmetinė tradicija regėti čia vis naują šio mūsų nuotraukos menininko darbų parodą. Yra įdomu pasekti jo temų, jo nuotaikų ir jo fotografinių idėjų raidos kryptis bei taikinius.

Kiek prisimename, pernykštė paroda buvo labiau uždara kaip vienetas. Visos nuotraukos buvo darytos Pasaulinėje parodoje New Yorke. Stebėjomės A. Kezio sugebėjimu padaryti žmogaus ir jo išgalvotų ir ten rodomų "stebuklų" sintezę. Bet šioje dvidešimto amžiaus technikinėje tūkstantis ir vienos nakties parodinėje pasakoje Alg. Kezys vis dėlto pirmenybę atidavė žmogui, o ne reikiaminiams parodos efektams.

Pagarbą žmogui regime ir šiemetinėje parodoje. Tik remai žmogaus paveikslui šiemet yra kur kas platesni negu didmiesčio suspausti parodos blokai. Šį kartą Alg. Kezys žmogų išveda ir pats išeina labiau į gyvąją gamtą, į miestų nesužalotą žemę, kurioje dar pulsuoja kone pirmapradis jos gajumas geizerių karštyje, jos romantika vėstančių ežerų ir kalnų platybėse, ir žemdirbiško jį nostalgija tuščios ir nykstančios sodybos kieme.

Gal sakysite, baiki čia šią poeziją ir pasakyki konkrečiai, koks yra Algimanto Kezio menas, koks jis kaip nuotraukos menininkas ir kuo jo nuotrauka verta dėmesio. Tačiau apie nuotraukos menininką negali kalbėti tom pačiom sąvokom kaip, sakysim, apie tapytoją. Netiks čia sakyti, kad Kezys yra impresionistas, surrealistas ar abstraktistas. Nuotraukos menui aptarti vien tik jam taikomų sąvokų dar neturime. O gal jų iš vis ir nereikia? Gal čia ir kriterijų pagal savo nuotaikas, pagal savo dvasios polinkį kiekvienas žiūrovas susiranda savą, tikriausią pačiam sau?

Tik bendriausiai kalbėdami, galime vis dėlto sakyti, kad Algimantas Kezys yra asociacijos, minties ir detalės menininkas. Ir štai kuria prasme. Žiūriu, sakysim, į senovišką ūkininko kiemą, kuriame suiręs arklių traukiamas grėblys. Ir staiga krūtinę užplūsta jausmas, lyg prieš akis iškiltų prieš dvidešimtmetį paliktas tėviškės kiemas, niekieno nepajudintas, niekieno neliestas, o tik paties laiko sugraužtas ir nykstantis, kaip ir mūsų pačių gyvenimas. Tokios ir panašios asociacijos vaidenasi prie dažno paveikslo. Štai ten prieš gilų ir debesuotą dangų ant tvoros tupi juodas varnas. Ir krūpteli, lyg būtum išgirdęs likiminį Edgar Poe "Varno" eilėraščio refreną "Nevermore" arba net ir vaikystėje girdėtą dainą: Už giružės teka upė, prie jos kaimas puikus / Ten nutūpė juodas varnas ir lest šaukia vaikus.

Ir labai sunku būtų rasti Kezio nuotrauka, kuri daryta tik dėl pačios nuotraukos. Paprastai veik kiekvienoje jų slypi ir kur kas gilesnė prasmė ir mintis. Štai visai paprastų ir vielinių kėdžių atlošai. Tačiau tie atlošai čia, kaip ir pas Čiurlionį, prakalba visai kitos būties kalba. Į tave žiūri ne vielinių kėdžių atlošai, bet tamsios bedugnės fone išnyra pora graikiškos ir klasikinės tragedijos kaukių. Ir tu čia sustoji ir susimąstai. O ten va, rodos paprasta detalė, bet be jos paveikslo visuma prarastų ir mintį ir asociaciją ir būtų visai nebyli. Štai tik tegu nebūna šitame ramiame vandenyje ir toje pušies kamieno linijoje nuo įmesto akmeniuko ratilo, ir paveikslas liks jau nieko nesakanti tuštuma. O anas akmeninis pastatas be balta linija apvestos žmogaus galvos centre būtų visai nebylus. Žmogaus veidas — ta rodos tokia smulki ir maža jo detalė, čia yra gyva ir plakanti to akmens koloso širdis.

Ir dar viena. Šioje parodoje po paveikslais mes nematome kokių nors poetiškų jų pavadinimų. Yra tik pažymėta vieta ir laikas. Ir šitai yra gana prasminga. Vieta ir laikas nuotraukos menininkui tai duona ir druska. Visi turime laiko. Visi praeiname ar pravažiuojame pro vietoves. Tačiau tik jautri nuotraukos menininko akis pagauna tai, už ko mes neužsikabiname.

Visų mūsų žemiškasis laikas bėga į senatvę. Bet krinta į akis, kad senatvės veido raukšlių Algimantas Kezys dar nefotografuoja. Jo nuotraukose, jeigu yra žmonių, visi jie jauni. O tai ir pačiam menininkui norėtume čia taikinti. Jaunas žmogus, jauna energija, šviesus žvilgsnis į pasaulį ir į žmogų. Ir kas gi gali būti gražiau!

K. Priešpilis

Algimanto Kezio, SJ, nuotraukų parodoje, Jaunimo centre Chicagoje: kairėje — pianistas Manigirdas Motekaitis, dešinėje — Algimantas Kezys, SJ. Nuotr. V. Beleškos

ĮSIJUNGIANT Į DVASIŠKIŲ IR PASAULIŠKIŲ DIALOGĄ

(Atkelta iš 2 psl.)

mentus. Jai jokio specialaus įgaliojimo nereikia.

2) Missio canonica — teisinis įgaliojimas.

Apaštalavimo misija, kylanti iš sakramentinio charakterio yra, kaip matėme, pagrindinė ir esminė. Tačiau tuo ji dar neišsisemia. Ji iš individualinės apaštalavimo plotmės pereina į aukštesnį pašaukimo plotmę, būtent į socialinę. Čia ji atsiskleidžia naujomis formomis. Sėkmingesniam apaštalavimui realizuoti tikintieji buriasi įvairiatinkamas organizacijas, steigia apaštalavimo klubus, kuria misijines mokyklas, ligonines, labdaringas įstaigas ir kitas tam tikslui reikalingas institucijas. Paruošti asmens siunčiami į nekrikščionių kraštus plėsti Kristaus Bažnyčią ir nešti žmonėms išganymą.

Kad apaštalavimo darbas vyktų tvarkingai, tiksliai ir planingai, reikia vienijančių sijų, tam tikslui sugebančių asmenų atrankos, sistematinio darbo ir konstruktyvios kritikos - peržvalgos. Partizaninis darbas neneša reikiamų vaisių ir neturi tęstinumo. Iškyla, pražydi ir vėl dingsta. Arba dažnu atveju individualūs apaštalininkai susikivirčija, vienas kitam kenkia ir tuo sugriauna pasiektus rezultatus. Dėl to į apaštalavimo misinį darbą įsikiša bažnytinis autoritetas ir jį ima savo žinion. Vatikano II susirinkimas, priimdamas pasauliškių apaštalavimo dokumentą 1965 lapkričio 18 d. penktame skyriuje pareiškia, kad bendram Bažnyčios gėriui visos katalikų vardu vedamos apaštalavimo misijos, nors pasauliškių būtų vykdomos, išlaikomos ir kontroliuojamos, turi pirmiau gauti Bažnyčios autoriteto sutikimą ir teisėtą įgaliojimą. Šis bažnytinio autoriteto įgaliojimas ir vadinasi **"missio canonica" — teisinis įgaliojimas.** Tai reikalinga darbo vieningumui ir sėkmingumui realizuoti. Kitaip išeitų misijinis chaosas.

Atitinkamos bažnytinės įstaigos tą įgaliojimą mielai teiks ir kiek galėdamos padės. Konstitucijos "De Ecclesia" ketvirto skyriaus n. 33 sakoma: "Šalia to apaštalavimo, kuris priklauso visiems krikščionims, pasauliškiai gali būti įvairiopai pašaukti glaudžiau bendradarbiauti hierarchijos apaštalavime. Dėl to tam tikri vyrai ir moterys pagelbėdavo apaštalui Pauliui skelbti evangeliją Viešpaties vardan. Toliau jie gali perimti nuo hierarchijos tam tikras bažnytines funkcijas, kurios atliekamos dvasiniu tikslu. Todėl visų pasauliškių yra kilni pareiga plėsti išganymo dieviškąjį planą tarp žmonių visuose kraštuose. Nuosekliai einant, jiems reikia suteikti galimybės pagal jų gabumus ir laiko reikalavimus, kad jie uoliai dalyvautų Bažnyčios išganingame darbe".

Tokių įgaliojimų, arba kanoniškų misijų, suteikdavo apaštalai savo mokiniams ir diakonėms, tokių įgaliojimų būdavo visais Bažnyčios istorijos šimtmečiais. Tokių įgaliojimų teikiama ir mūsų laikais katalikiškų universitetų pasauliškiams profesoriams, mokyklų kateketėms, misijų stotims, kūrijų tarnautojams. Dabartinių "De Ecclesia" ir "De laicis" konstitucijų nuostatai tuos įgaliojimus, arba tuos kanoniškus pasiuntimus, tik **praplečia,** daugiau **akcentuoja** ir **sustiprina.** Jie nėra naujas išradimas.

Kanoninis įgaliojimas kartais sutampa su jurisdikcija, arba dvasiškiams tam tikros valdymo galios suteikimu. Tačiau tikrumoje tiedu dalykai yra skirtingi. Kanoninis įgaliojimas daugiau rišasi su tam tikrų veiksmų — dažniausia mokymo — pavedimu. Tuo tarpu jurisdikcija rišasi su tam tikros institucijos teisėtu užėmimu, institucijos administravimu. Pavyzdžiui kunigas vikaras turi gauti kanonišką įgaliojimą katekizuoti ir pamokslus sakyti. O kunigas klebonas turi ir kanoninį įgaliojimą katekizuoti, pamokslauti ir šalia to dar jurisdikcinę galią parapiją administruoti. Vyskupas ordinaras turi jurisdikciją valdyti vyskupiją, o vyskupas pagalbininkas tos jurisdikcinės galios neturi ir vyskupijos neadministruoja. Jis tik vyskupo ordinaro pavedimu — įgaliojimu atlieka už aną tam tikras vyskupines funkcijas. Iš antros pusės, kaip konstitucijos citatoje matėme, ir pasauliškiai gali būti jurisdikciniu būdu paaukštinti į hierarchijos rangą ir atlikinėti hierarchines funkcijas. Todėl jurisdikcinis momentas nėra apaštalavimo misijos būtybinis momentas. Tik išimtiniu atveju gali būti suteiktas. Visuotinumo požiūriu jis yra atsitiktinis momentas. Savo atsitiktinumo pagrindu jurisdikcinis momentas yra istorinio pobūdžio. Reikalui esant, tam tikri pasauliškiai gali būti kooptuoti į hierarchijos rangą, reikalui praėjus, jie gali būti vėl atleisti. Dėl tam tikrų priežasčių pasauliškiai, kaip ir dvasiškiai, gali būti įjungti hierarchinėn sąrangon, lygiai taip pat dėl tam tikrų priežasčių jie gali būti ir vėl atleisti. Tuo būdu apaštalavimo misija oficialioj plotmėj nėra visuotina. Ji taip pat nėra dogmatinio, bet istorinio pobūdžio.

Visi krikščionys savo religine prigimtimi yra pašaukti apaštalauti, pildydami savo profesines ir liturgines pareigas, bet ne visi yra pašaukti apaštalauti oficialioj plotmėj, o tik tie, kuriems pavedamas tas darbas specialiu įgaliojimu. Pašauktieji misiniam darbui turi dvejopą misiją: dogmatinę ir istorinę. Todėl ir klausimas, ar pasauliškiai yra pašaukti apaštalauti dogmatine ar istorine prasme, yra ne vienaprasmis klausimas. Pirmąja prasme yra pašaukti visi, o antrąja prasme tik pagal reikiamas sąlygas. Į klausimą "arba, arba", atsakome "ir vienaip, ir antraip". Taip pat ir į klausimą: "Kas apsprendžia pasauliškių vietą bei vaidmenį Bažnyčioje: pati Bažnyčios sąranga ar dvasiškijos istorinis nusistatymas?" — atsakome: ir viena ir antra. Dogmatinį momentą — pati Bažnyčios sąranga, o istorinį momentą — dvasiškijos istorinis nusistatymas.

Bus daugiau

FAKTAI APIE NEURITIS

Dr. M. J. Pohunek

Neuritis gali būti lokalizuotas arba bendras. Dažniausiai yra lokalizuotas, liečiantis petį ir ranką vienoje pusėje, o kartais, abiejose pusėse. Bendro pobūdžio neuritis liečia abi rankas ir kojas. Kaip lokolizuotas taip ir bendras neuritis kyla nuo paliestų nervų blogos funkcijos. Kur nors nerve yra obstrukcija arba trukdymas, erzinantis šiuos nervus, kurio rezultatas yra karščio padidėjimas ir judėjimo jėgos sumažėjimas, iš kur kyla pasikeitimai dėl uždegimo, skausmas ir pavojus artimiesiems kūno audiniams.

Dr. M. J. Pohunek

Turint neuritis, pūliai renkasi pagal paliestą nervą ir jei uždegimo priežastis nėra pašalinta, pagaliau atsiranda nervo spaudimas ir jo funkcija dar sumažėja. Vėliau raumenys, kuriems tas nervas tarnauja, sunyksta, nes jie neturi judėjimo jėgos nei funkcijos, ir seka paralyžius. Mokslas neturi jokių priemonių grąžinti funkciją sunaikintiems nervams. Dėl to skubus gydymas yra būtinas.

Kai kurie simptomai pažymintys pradžią šios ligos yra staigūs, aštrūs dygliai viename arba abiejuose pečiuose nuolatos ar protarpiais arba pasikeitimas juslume ar raumenų funkcijose paliestose dalyse. Iš kart gali būti pastebiamas silpnumas, labai dažnai alkūnėje, o kai kada siekiantis net ir pirštus. Šie visi yra pavojaus signalai, ir jei pastebite bent vieną iš kurių, tuojau pat pataisomasis gydymas turi būti pradėtas, nes tik trukdančios kliūties pašalinimas gali padėti pataisyti šį nervų neveiklumą.

—o—

Šis straipsnelis yra vienas iš serijos pamokymų apie sveikatą iš SOUTHWEST CHIROPRACTIC CLINIC, 2739 W. 55th St., tel. 476-3422 Dr. M. J. Pohunek, Dr. R. Czaplicki ir Dr. D. J. McCarthy.

(sk.)

SKANIAUSIAS

Atkreipkite dėmesį į visoje valstybėje pripažintą kokybės simbolį.

Good Housekeeping

užtarnautą tikro importuoto

LENKIŠKO KUMPIO

Pageidaujamas visur dėl aukščiausios jo kokybės ir nepaprastai puikaus skonio. Įpakuotos lengvai atidaromose nuo 2 iki 12 svarų skardinėse.

Žinomas garsiais savo vardais ATALANTA, KRAKUS IR POLO.

Reikalaukite tikrojo importuoto lenkiško kumpio — saugokitės pakaitalų.

4½% current dividend — 5% on investment bonus

INSURED

4½% DIVIDENDŲ MOKAMA PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS. Už 1 metų investavimo bonus mokama 4½% dividendų kas pusmetį ir dar išmokame po ½% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

Valandos: Pirmad., Antrad., Penkt. ir Šeštad 9 v. r. — 4:30 p. p. Trečiad. uždaryta; Ketvirtad. 9 v. r. — 8 v. v.

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western PRosp. 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5 v.v.

GARDŽIAUSIA DUONA—BULKUTĖS—SAUSAINIAI—TORTAI

BRUNO KEPYKLOJE KEPA LIETUVIŠKĄ DUONĄ

BRUNO KEPYKLA

Kas Valgo Bruno Duona Visad Žydi Kaip Aguona!

Sav. BRUNO MACIANSKIS
3339 So. Lituanica Ave
Tel- CL 4-6376

Artesian Restaurant
2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

- Skanūs valgiai
- Geras patarnavimas
- Puiki atmosfera

—o—

PIETŪS
$1.65 & $2.25

JOKIO LAUKIMO — GREITAS PATARNAVIMAS.
TALPA — 350 SĖDIMŲ VIETŲ.

Rezervacijoms skambinkite — 436 - 4622.

Atdara sekmad. iki ketvirtad. 6 v. ryto iki 1 v. ryto, penktad. ir šeštadieniais iki 5 valandos ryto.

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE
5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202

DECEMBER— GRUODŽIO 16, 17, 18 D. D.

ASBACH URALT V.S.O.P. IMPORTED GERMAN BRANDY	Fifth	$5.49
METAXA FIVE STAR GREEK BRANDY	Fifth	$5.79
OTARD IMPORTED COGNAC	Fifth	$4.98
GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P.	Fifth	$4.89
CINZANO VERMOUTH Dry or Sweet	Fifth	$1.39
FORBIDDEN FRUIT LIQUEUR	Fifth	$5.29
MAMPE HALB UND HALB GERMAN LIQUEUR	Fifth	$4.98
TRYS DEVYNIOS (999) LIQUEUR Lithuanian Type Bitters	Fifth	$3.98
BABUNIA IMPORTED POLISH HONEY MEAD	Fifth	$4.98
MILLER HIGH LIFE BEER Case of 24—12 oz. Throw Away Bottles	Case	$3.58

NAUJI LEIDINIAI

• **LITUANUS, Lithuanian Quarterly / Summer 1965.** Redaktorius Tomas Remeikis. Leidžia "Lituanus Foundation, Inc." Metinė prenumerata $3.00. Atskiro numerio kaina $1.00. Adresas: LITUANUS, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690. Anglų kalba leidžiamas toks vienintelis mūsų politines ir kultūrines problemas pasauliui pristatąs žurnalas naujojo numerio vedamuoju užakcentuoja trijų Baltijos tautų jau 25 metai vedamą kovą Baltijos tautų laisvės komiteto atsišaukimu. Be abejo, skaitytojui bus labai intriguojantys, čia skelbiami Vinco Krėvės - Mickevičiaus pasikalbėjimai su Molotovu. Apie vieną iš didžiausių mūsų senosios valstybės kultūrinių paminklų — apie "Lietuvos Statutą" rašo Aleksandras Plateris. Alfonsas Šešplaukis kruopščiai surankioja eilę prielaidų, kurios liudija Šekspyro kontaktą su Lietuvos istorija. Numeryje aštuoni puslapiai užpildyti A. Mončio skulptūrų nuotraukomis. Patį skulptorių skaitytojams pristato atskiru straipsniu Alg. Kurauskas. Recenzuojamos knygos šį kartą yra: Paul L. Horecky, ed. "Russia and the Soviet Union" ir V. Krėvės "The Herdsman and the Linden Tree", Alb. Baranausko anglų kalbon išverstų ir Manyland Books išleistų mūsų klasiko novelių rinkinys. Tik numeryje pasigendame anksčiau įprastų lapų, skirtų lietuvių poezijos bei grožinės prozos vertimams.

Naujo "Lituanus" viršelis

• **TĖVYNĖS SARGAS, politikos ir socialinių mokslų žurnalas, 1965 m., nr 1 (26).** Redaguoja St. Dzikas, 89-17 97th St., Woodhaven, N. Y. 11421: administruoja — J. Jakučionis, 503 Euclyd Ave., Brooklyn, N. Y. Atskiro numerio kaina $2.00.

Pirmuoju žurnale duotas A. J. Kasulaičio straipsnis "Žvilgsnis į kelią". Tai gana programinis ir konstruktyvus dabartinės lietuvių krikščionių demokratų veiklos ir siekių aptarimas. Įdomi ir J. Ereto šiame krašte jo skaitytų politinių paskaitų beveik kondensuota santrauka "Komunizmo likimas ir mes". Patraukia ir dr. K. Račkaus ko straipsnis apie šiuo metu plačiai spaudoje aštrinamą žmonijos prieauglio klausimą. Dr. T. Žiūraitis, OP, grįžta prie 1961 m. Dr. J. Girniaus išleistosios knygos "Tauta ir tautinė ištikimybė", pasišaunant ginti Maritainą prieš jžiūrimą Girniaus kritiką. Oponavimas būtų gana įdomus, tik jis šiuo atveju, gaila, išsenka beveik vien sausų terminų aiškinimesi. Žurnale žvelgiama ir už lietuviškojo kiemo. A. Budreckui pasekant krikščionių demokratų ideologiją pokarinėje Europoje.

Įvykių ir minčių apžvalginėje leidinio dalyje liečiama pastarojo meto mūsų politinio, visuomeninio bei kultūrinio gyvenimo ryškesnieji faktai, juos pristatant ir komentuojant. Plačiau recenzuojamos knygos: A. Merkelio "Antanas Smetona" ir Antano Maceinos "Niekšybės paslaptis". Pirmąją recenzentas Pr. Pauliukonis įvairiais atžvilgiais gerokai sukritikuoja, jau rašto įvade tardamas: "Visoje eilėje tremty parašytų atsiminimų bei straipsnių yra nemaža paskleista netiesos apie lietuvių praeitį, ypač tautinio atgimimo laikotarpį bei Lietuvos valstybės atstatymą. Bet juos visus pralenkė A. Merkelis Antano Smetonos monografijoje, išleistoje 1964 m. antroje pusėje. Ir po to recenzentas jau visai negailestingai griebiasi už faktų. Kietas čia ir A. Maceinos recenzentas A. Gražiūnas. Apie tuos pačius, knygoje keliamus dalykus kalbėdamas, A. Gražiūnas, žinoma, gali turėti ir visai kitą (savo) nuomonę. Bet tik nereikėtų tuo atveju artėti išvadon, kad aptariama knyga niekam verta, jeigu ji kur nors kryžiuojasi su kito nuomone.

Kiek prisimename, ankstesniųjų "Tėvynės Sargo" numerių antraštė būdavo tokia: Kultūros, visuomenės, politikos ir socialinių mokslų žurnalas". Pastarajame numeryje iš jos belikę tik: Politikos ir socialinių mokslų žurnalas. Dėl "nusikultūrinimo" tektų tik apgailestauti, jeigu ir žurnalo turinyje kultūrinės plotmės straipsnių ateityje būtų vengiama.

• **LAIŠKAI LIETUVIAMS, 1965 m., lapkričio mėn., nr. 10.** Gyvai redaguojamas žurnalas ir naujame sąsiuvinyje pakloja apsčiai medžiagos, kuri atskirais savo puslapiais patrauks visokio amžiaus ir visokio polinkio skaitytojus. Kiekvienas tuoj pat galės susirasti, kas jam labiausiai prie širdies. Paskelbtųjų jaunimo metų potekstėje labai tinka čia prof. dr. V. Bieliausko straipsnis "Jaunuolio vystymasis tarp dviejų kultūrų", bet ypač aktualios, liečiančios dvi didžiąsias mūsų jaunimo organizacijas (ateitininkus ir skautus) Antano Saulaičio, SJ, mintys. Būtų gera, kad jos neliktų tik straipsnio raidėmis, bet realizuotųsi pačiame gyvenime.

ŽVILGSNIAI Į LITERATŪRĄ

Vienas giria, kitas peikia

Neseniai amerikietis rašytojas **John O'Hara** išleido romaną "The Lockwood Concern", kuriame vaizduoja kelių generacijų šeimą. Kaip žinomo amerikiečio rašytojo, knyga visų recenzuojama, tačiau labai įdomu, kad romanas susilaukia gan skirtingų vertinimų. Ne viena recenzija, tilpusi įvairiuose dienraščių knygų prieduose, šį romaną įvertino palyginti gerai, tačiau Chicago Daily News meno priede "Panorama" teigiama, kad knyga nedidelės vertės, nes O'Hara esąs ne romanistas, bet noveilistas, ir jo geriausias romanas esąs išleistas 1934 m. "Appointment in Sammara". Įdomu, kad "Panoramoje" prieš kiek laiko kas savaitę O'Hara rašė įvairiais, diskusijas keliančiais klausimais. Pvz. prezidentinių rinkimų metu jis pasisakė už Goldwateri, kai Nobelio taikos premiją gavo dr. King, O'Hara pasisakė prieš, nes dr. King žmogžudžiu išvadinęs policininką, kuris, gindamasis nuo peilio smūgio, peršovė negrą. Taigi, "Panorama" savo bendradarbio nepagyrė, o priešingai — pirmame puslapyje įsidėjo antraštę: "John O'Hara, kaip romanisto, nepasisekimas". Tačiau atsimenant, kad nesvarbu kaip kalba, bet svarbu, kad kalba, atrodo, jog amerikiečiai teigiamai vertina ir tas recenzijas, kuriose peikiama, o ne tik giriama.

Ne menas, o erzacas

Šįmet Nobelio premiją laimėjęs Sovietų Sąjungos rašytojas **Šolochovas** premijos įteikimo metu Stockholme pasisakė, kad jis esąs realistinio meno rėmėjas ir laikosi realizmo, kurį jie vadiną socializmu. Jis esąs iš tų autorių, kurie turi "aukščiausią garbę ir aukščiausią laisvę pašvęsti savo plunksną darbo žmonėms". Iš to taško jis ir žiūrįs į meną, tokią vietą menas ir turįs užimti pasaulyje. "Chicago American" dienraštis savo gruodžio 14 d. vedamajame, pacitavęs šiuos žodžius, sako, jog labai keista, kad du Šolochovo draugai sovietiniai rašytojai kaip tik tokios laisvės neturi ir už diktatūrinio režimo kritikavimą yra suimti. Tai esą Andrei Siniavsky ir Juri Danial, kurie tokios "laimės tarnauti liaudžiai" neturi. Jie yra įkalinti jau rugsėjo 13 d. Ir kada vienas Anglijos knygų leidėjas tuo reikalu norėjo pasikalbėti su Šolochovu, šis stengėsi kaip nors tokio susitikimo išvengti. Laikraštis primena taip pat ir Pasternako "Dr. Živago", už kurį paskirtos premijos autoriui buvo neleista pasiimti. "Chicago American", kalbėdamas apie tokį Šolochovo vadinamą "realistinį meną", sako, kad tai nėra menas, bet tai yra tik kekšinis meno "erzacas".

Plagiatas padėjo autoriui

Prieš kiek laiko "Drauge" buvom rašę, kaip Londone vienas kalinys, nuplagijavęs amerikiečio rašyt. Charles Williams romaną "Fires of Youth", laimėjo Arthur Koestlerio skirtą premiją už geriausią, kalinio parašytą romaną. Kalinys, knygą pavadinęs "Young Sensitive", gavo premiją, knygą visi išgyrė, bet kai jau rengtasi ją spausdinti Amerikoje, pasirodė, kad ji Amerikoje jau išspausdinta. Dabar paaiškėjo, jog amerikietis autorius šį romaną parašė 1955 m. Autoriaus tikroji pavardė yra James Lincoln Colliers. Jis tą knygą siūlė keliems leidėjams, o kai jie atsakė neigiamai, rankraštį atidėjo. Vėiau knygą sutiko išleisti "Magnet Books" leidykla, ir už rankraštį sumokėjo 650 dol. Dabar ši knyga bus išleista vėl, po to, kai ji kito nuplagiuota, susilaukė gerų recenzijų Londone.

L. Augštys

— **JAV universitetai** vilioja Kanados studentus. Praėjusiais metais 9.253 kanadiečiai studijavo JAV universitetuose ir tik 2,500 amerikiečių Kanados universitetuose.

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUI MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Prez.
3039 So. Halsted St., VI 2-1272
Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai.
Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

PAPUOŠKITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIDOMIS. DAR SUSPĖSIME PAGAMINTI ŠVENTĖMS.
TIK PASIRINKITE PAS
STEIN TEXTILE CO.
urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritinių: damasko, brokados, "boucle's", "fiberglass".
PIRKSIT NEBRANGIAI IR GAUSIT DOVANĄ.
Stein Textile bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylons, taffetą, aksomo, angliškų medžiagų paltams ir kostiumams siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas.
616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737
Atdara kasdien ir sekm. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmad. uždaryta
Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę Jefferson St. Chernin's aikštėje

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Daug sutaupysite pirkdami čia įvairių filmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmad. ir ketvirt. vakarais iki 9 val.
3314 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Tel. PR 6-8998

SENIAUSIA IR VIENA IŠ PIRMŲJŲ SIUNTINIŲ SIUNTIMO ĮSTAIGŲ JUNGTINĖSE VALSTYBĖSE
GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.
Garantija: siuntinys pristatomas geriausiame stovyje trumpiausiu laiku jūsų giminėms SSSR.
Jūsų siuntinys pilnai apdraustas prieš bet kokią riziką.
Jokio pridedamo mokėjimo siuntinio gavėjui.
Turtingas įvairių gaminių, medžiag ųir kt. produktų pasirinkimas mūsų pagrind. įstaigoj ir skyriuose. Kainos be konkurencijos.
PAGRINDINĖ ĮSTAIGA:
GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut St., Philadelphia, Pa 19106
Telefonas — WA 5 - 3455
CENTRALINĖ ĮSTAIGA NEW YORKE
220 Park Avenue South, kamp. 18th Street
Telefonas — 982 - 8410
KREIPKITĖS Į MŪSŲ SKYRIUS VISUOSE JAV DIDMIESČIUOSE.

Sharko's
RESTAURANTS & COCKTAILS
WEST — 6301 W. 63rd St., Chicago, Illinois, 60638
Tel. — LUdlow 6 - 3636
EAST — 7840 S. Western Ave., Chicago, Ill., 60620
Tel. — PRospect 6 - 6388

Mūsų erdviose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų moderniškų baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA
ROOSEVELT FURNITURE CO.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS
2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711
Atdara pirmad. ir ketvir. 9—9 val., antr., treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atdara nuo 11 iki 4:30 v. po pietų

STANDARD *Safety...*
ASSURED and INSURED!
Turtas $95,000,000.00
Rezervai $9,200,000.00

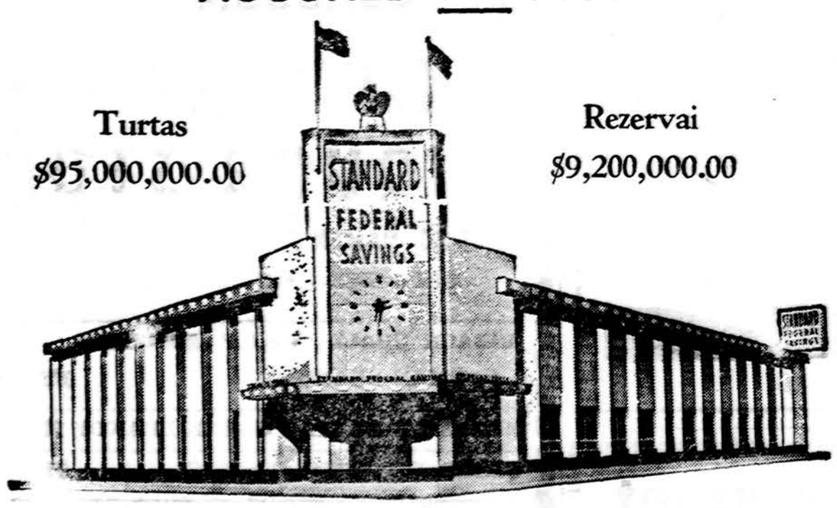

4¼% Current rate per annum
4 Times a Year
All Savings in by the 15th
Earn from the 1st
Standard Federal Savings visų sutaupų saugumas yra užtikrintas mūsų pajėgaus ir pastovaus įmonės vedimo ir apgalvoto veikimo... ir kiekviena sąskaita yra apdrausta Federal Savings and Loan Insurance Corporation, J.A.Valstybių valdžios agentūros. Norėdami saugaus taupymo ir aukštų pajamų, išmokamų keturis kartus į metus, pradėkit taupyti pas Standard Federal.
Chicagos apylinkėj pajėgiausias
HOURS:
Mon. Thurs. — 9 to 8
Tues. Fri. — 9 to 4
Sat. — 9 to 12
Wed. — Closed
STANDARD FEDERAL SAVINGS
4192 Archer Avenue * Chicago, Illinois 60632 * VI 7-1140

Taupykite

MES MOKAME 4½% ANT VISŲ SĄSKAITŲ
Daugiau kaip 50 metų sąžiningai patarnaujame lietuviams.
Kiekviena sąskaita ligi $10.000 apdrausta Federalės valdžios agenturoje
August Saldukas, Prezidentas
4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

VANDER WAGEN
ANGLYS
SINCLAIR ALYVA
Sinclair HEATING OIL SuperFlame
3605 West 63rd St. POrtsmouth 7-8020

Automobilio nelaimės atveju skambinkite
(In case of accident, call)
COUNTRY AUTO REBUILDERS
GR 6-7777 24 hour towing service
Karoserijos taisymas, stabdžiai, motorai, tepimas ir smulkūs pataisymai.

BODY AND FENDER WORK
PAINTING, MECHANICAL REPAIR
2423 W. 59h St., Chicago, Ill., 60629
Savininkas — MIKAS ČESAS

CRANE SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
B. B. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING
4½% Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas
PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOŠIMČIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.
VALANDOS: ANTRAD. ir PENKT. .....9 v. r. iki 5 v. v.
PIRMAD ir KETV. .....9 v. r. iki 9 v. v.
ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. ....Trečiad. uždaryta

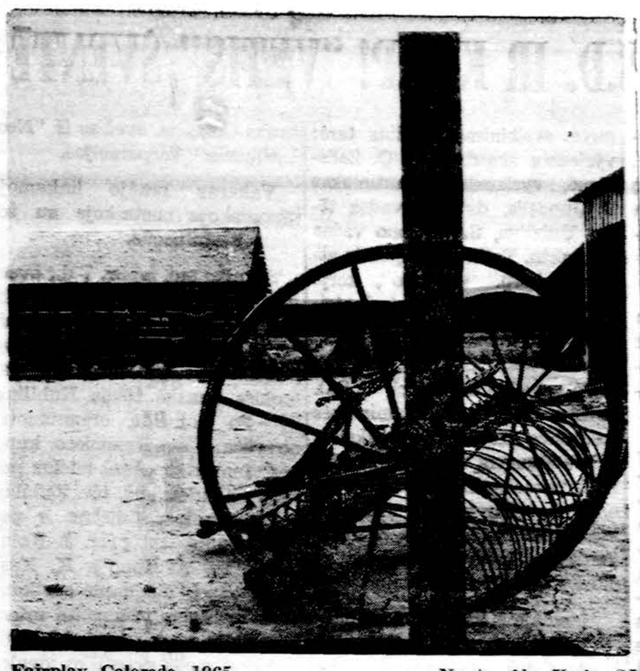

Fairplay, Colorado, 1965. Nuotr. Alg. Kezio, SJ
Iš parodos Jaunimo centre, Chicagoje

Kultūrinė Kronika

● **Valentinos Kojelienės koncertas amerikiečių spaudoje.** "Los Angeles Herald - Examiner" 1965. XI. 30 numeryje pagrindinis šio dienraščio kritikas Patterson Greene Valentinos Kojelienės rečitalį taip aptarė:

"Praėjusio sekmadienio vakarą Los Angeles debiutu Wilshire Ebell teatre lietuvė sopranas Valentina Kojelienė sužavėjo auditoriją skambiu, pilno pajėgumo balsu, skoningu muzikalumu ir dideliu asmeniniu grožiu.

Ilgame ir įvairiame rečitalyje išskirtinai atžymėtinos trys Respighi dainos iš ciklo "Deita Silvane". Ilgose vokalinėse linijose p. Kojelienė pademostravo puikią kvėpavimo kontrolę ir frazavimo lankstumą, ir visa tai taip pat naudojo Brahmso ir Schuberto dainose.

"L'atre notte" iš "Mefistofelio" buvo ekskursija į operą. Ji turėjo tonalinę jėgą ir emocinę dinamiką.

Akompanavo Ralph Linsley".

V. Kojelienės koncertas Wilshire Ebel teatre Los Angeles mieste įvyko lapkričio 28 d.

● **Pianisto Antano Smetonos piano rečitalis** grudžio 4 d. Clevelande susilaukė labai teigiamo atgarsio amerikiečių spaudoje. Robert Finn laikraščio "Plain Dealer" gruodžio 6 d. numeryje išsamiai ir teigiamai atsiliepia apie koncerto programos išpildymą, kurioje buvo skambinami F. Chopino, Mikalojaus Čiurlionio, Beethoveno ir F. Schuberto kūriniai. Robert Finn "Plain Dealer" muzikinio skyriaus redaktorius, šiaip jau pagyrimams visada labai šykštus, šitaip baigia detalesnį koncerto aptarimą: "Aplamai, tai buvo labai malonus rečitalis jauno žmogaus, apdovanoto dideliu talentu. Jis dar jaunas, arti trisdešimties ir, kai jis brės, neturėtų būti jokių jam nepasiekiamų aukštumų".

Gruodžio 26 d. 8 val. vak. Antano Smetonos piano rečitalis įvyks vienoje iš didžiausių šio krašto meno galerijų — National Gallery of Art, Constitution Ave. and Sixth St., NW, Washington, D. C. Visas šis koncertas bus transliuojamas per radijo stotį WGMS. Po to pianistas sausio pabaigoje vėl grįžta Vokietijon.

● **Baltijos kraštų ekonomistų ir geografų suvažiavimas** Vilniuje tarėsi apie tų kraštų pramonės planavimą 1966 - 70 metų penkmečiui. Dalyvavo planuotojai iš Maskvos ir Leningrado.

Baltijos kraštų pramonė planuojama, kaip "stambaus šiaurės - vakarų ekonominio rajono" pramonė. Jau nustatyta, kad per 5 metus šio rajono pramonės gamyba turi padidėti 80%. Ekonomistai ir geografai įpareigoti paruošti medžiagą būsimajam kompartijos suvažiavimui, kuris įvyks ateinantį pavasarį Maskvoj ir nustatys smulkesnes direktyvas, kaip tas jau nustatytasis gamybos padidinimo uždavinys Baltijos kraštuose turės būti vykdomas.

Atkreiptinas dėmesys čia dar į tai, kad rusai vietoj Baltijos kraštų jau vartoja "šiaurės vakarų rajono" terminą. Caristinė Rusija, vengdama Lietuvos vardo, mūsų kraštui buvo prisegusi tą patį pavadinimą. Taigi metodai ir tikslas ir komunistinėje rusų imperijoje nepasikeitę.

● **Pagerbtas vienuolis Mendelis.** Iškilminga akademija Pijaus rūmų auditorijoje lapkričio 25 d. buvo pagerbtas augustijonų vienuolis kun. Grigalius Mendelis, prieš šimtą metų pirmasis moksliniai suradęs ir ištyręs paveldėjimo dėsnius, kurie nuo to laiko ir vadinami Mendelio dėsniais. Akademijos metu dr. Luigi Gedda, Romos un-to genetinės medicinos ordinarinis profesorius, dabar dalyvaujantis Visuotiniame Bažnyčios susirinkime kaip pasauliečių atstovas, skaitė paskaitą apie šio vienuolio - mokslininko Mendelio atradimo nepaprastą svarbumą, tarp kitko pabrėždamas: "Genetikos mokslas, prasidėjęs su Mendeliu, sudaro naujo istorinio periodo ribas, kuriame tyrimai liečia žmogaus, kaip gyvos esybės prasidėjimą ir visą buitį". Iškilmėse, kuriose dalyvavo nemaža garsių medicinos, kultūros, politikos ir diplomatijos asmenybių, buvo baigtos gražiu Sikstinos choro religiniu koncertu.

O lapkričio 18 d. Romoje, Pijaus XII auditorijoje, įvyko taipgi iškilminga akademija paminėti šimto metų sukaktį nuo Mendelio paveldėjimo dėsnių paskelbimo. Akademiją surengė Šv. Augustino ordino, kuriam priklausė vienuolis mokslininkas Mendelis, generalinė kūrija kartu su Romos Genetinės medicinos institutu. Minėjime dalyvavo gausiai Visuotinio Bažnyčios sus-mo tėvai ir aukštieji mokslo, visuomenės bei bažnytinio gyvenimo atstovai.

● **Religinių rankraščių brangumas.** Londone lapkričio 30 d. įvykusiame įvairių senų rankraščių pardavime vienas Londono antikvaras už Apaštalų gyvenimo aprašymą iš 14-jo šimtmečio sumokėjo 62 milijonus Italijos lirų. Už graikišką keturių Evangelijų rankraštį iš 13-jo šimtmečio vienas amerikietis sumokėjo 23 milijonus lirų. Tiek pat buvo sumokėta ir už garsaus teologo Beda Venerabilis parašytą šv. Morkaus Evangelijos aiškinimą iš devintojo amžiaus. Religiniai rankraščiai yra labai vertinami pasaulio rinkoje.

NAUJI LEIDINIAI

● **ATEITIS, 1965 m. spalio mėn., nr. 8.** Puikia A. Kezio, SJ, nuotrauka viršelyje pasipuošusią "Ateitį" miela paimti į rankas. Tai religinė ir tautinė prasme gyvo mūsų jaunimo žurnalas. Pirmo ir antro puslapių trumpi akcentiniai faktų komentarai skaitytojo neatbaido, o atvirkščiai — patraukia. Juos perskaičius, pasidaro įdomu: kas toliau? O ir toliau apstu visko. V. Keiza savo stovyklinė paskaita apžvelgia visokeriopos čionykštės mūsų veiklos situaciją ir kelia klausimą: kur stovi jaunoji karta? Viltingas ir literatūrinių užmojų puslapis. Laimos Švėgždaitės eilėraštis ir Aldonos Bušinskaitės poezija prozoj apie jaunystę ir laiką. Bažnyčios visuotiniame susirinkime paskelbtąją religinės laisvės deklaraciją ir jos pravedimo eigą įdomiai pristato A. A. Numeryje paberta nemažai stovyklnės ir kitokios apžvalginės medžiagos. Žurnalo metinė prenumerata $5.00. Redakcijos adresas: Ateitis, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629; administracijos: 5725 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629.

● **TECHNIKOS ŽODIS, 1965 m., rugsėjo - spalio mėn., nr. 5.** Kad mūsų inžinieriai ir architektai yra gyva ir veikli lietuviškosios visuomenės dalis, liudija ir beveik punktualus šio žurnalo sąsiuvinių išleidimas, o taipgi jų tradiciniai suvažiavimai, kur, pasekant šio "Technikos Žodžio" numerio vedamąjį, svarstoma ne vien tik profesiniai klausimai, bet iš pagrindų keliama ir organizacinė prasmė bei lietuvybės likimas svetimuose pasviečiuose: "Esame akligatvyje, kryžkelėje ar tiesiame kelio bare? Ar pateisinamas suvažiavimo šaukimas vien tik organizaciniais reikalais? Kapituliacinės minties prileidimas, kompromiso ieškojimas lietuvybėje yra pralaimėjimo pradžia ir jo pagreitinimas. Šimtmetinė tęstinumo projekcija ir jai siūlomos išlaikyti priemonės yra utopija ar tolimos ateities įžvelgimas?" Šiaip numerio ilgesni ir atidžiai paruošti straipsniai yra: inž. K. Kauno "Suprastintas dviejų angų rėmo skaičiavimas" ir B. Saldukienės "Žemės plutos studijų apžvalga". O apie neseniai mirusį garsų architektą Le Corbusier arch. E. Arbas galėjo ir plačiau parašyti, straipsnį pailiustruojant paties Corbusier kūryba: šitai būtų įdomu ir šiaip jau skaitytojui. Skelbiama plati lietuvių inžinierių - architektų veiklos ir mokslo darbų apžvalga. Žurnalo metinė prenumerata $5.00, studentams — $2.00. Red. adr. — G. J. Lazauskas, 1708 N. 22nd Ave., Melrose Park, Ill. 60160: adm. adr. — M. Krasauskas, 2633 W. Montgomery Ave., Chicago, Ill. 60632.

● **Daumantas Čibas, ŽAIŽARAS.** Pasaka mažiems, teisybė dideliems. Iliustravo dail. A. Korsakaitė - Sutkuvienė. Didelio formato. Išleido "Lietuvių Dienų" leidykla, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Calif. 90029. Kaina $1.50. Gaunama "Draugė".

Žaižaras — vardas jauno kalvio, kuris išaugęs nepaprastai stiprus, nebesitenkina tėvo kalve ir, nusikalęs sau didžiulį plaktą, išeina į pasaulį. Bekeliaudamas atranda pavergtų žmonių šalį, pavergėjus išvaiko, žvones išlaisvina.

Pasaka parašyta labai gražia, gyva, stilinga, pasakytume modernizuota vysk. Valančiaus kalba. Dailiai padarytos grafinės A. Korsakaitės iliustracijos (kurių keletas per visą puslapį). Knygelė tinka vaikams nuo darželio amžiaus iki pirmų pradžios mokyklos skyrių. Tai vertinga švenčių dovana mūsų mažiesiems.

● **LIETUVIŲ DIENOS, 1965 m. lapkričio mėn. Nr. 9,** lietuvių-anglų kalbomis mėnesinis iliustruotas lietuvių kultūros ir visuomenės gyvenimo žurnalas. Vyr. red. Bern. Brazdžionis, leidėjas A. Skirius. Atskiro numerio kaina 65 c. Adresas: 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Calif. 90029.

Turinyje pasikalbėjimai: — su V. Sidzikausku apie tai, kas akcentuotina Lietuvos laisvinimo darbe ir su J. Kapočium apie Lituanistinę enciklopediją angliška; dr. J. Puzino 60 metų sukaktis; lietuviško filmo "Aukso žąsies", jaunimo kongreso Toronte ir kiti reportažai; literatūrinėje dalyje — A. Karlio premijuotos dramos ištrauka ir žodis apie lietuviško teatro uždavinius: P. Visvydo poezijos puslapis; prof. J. Ž levičius rašo apie solistę V. Kojelienę. Kaip ir kiekviename numeryje — platūs kronikų ir apžvalgų skyriai.

● **THE MARIAN, December 1965.** Tėvų marijonų leidžiamas mėnesinis religinis žurnalas anglų kalba. Ir šis numeris gausus įvairių kraštų, įvairių tautų rašytojais. Kontempliatyvaus benediktinių vienuolyno Belgijoje narė slapyvardžiu Pax rašo apie Kalėdų džiaugsmą; kun. Juozas Prunskis — apie Bažnyčios vitališkumą, besireiškiantį visuotiniame suvažiavime; Šv. Kazimiero vienuolyno seselė dr. M. Agnesina, tos vienuoliojs vedamų aukštesnių mokyklų inspektorė, primena reikalą pamatyti pasaulyje esamą grožį, ir tuo stebėtis, prisimenant gamtos Kūrėją; Nijolė Semėnaitė - Etzwiler, studijas gilinusi Brazilijoje, o paskiau ten ir dėsčiusi universitete, rašo apie naują krikščioniškųjų šeimų sąjūdį; amerikietis laikraštininkas Fr. Howard dėsto Chestertono mintis aipe Kalėdas; kitas amerikietis žurnalistas Henry Peisson svarsto, kaip laikytis tėvams ir pačiam jaunuoliui, kai jame išryškėja romantiškieji nusiteikimai ir prasideda bendravimas su mergaitėmis.

Vaizdžiai lietuviškuosius Kalėdų papročius aprašo gen. konsulo žmona, uoli visuomenininkė ir lietuviškų tradicijų palaikytoja J. Daužvardienė; studentas Charles De Celles aptaria neseniai mirusį tarptautinio garso mokslininką prof. P. Tillich; Alė Rūta rašo apie B. Pūkelevičiūtės "Aukso žąsį". Ir įdomių straipsnių eilė toli gražu čia dar nesibaigia.

Žurnalas, pernai teturėjęs po 32 psl., šiuos metus užbaigė 100 psl. numeriu. Šiame numeryje net 60 iliustracijų: daug įvairių tikrovės vaizdų ir reprodukcijų tokių dailininkų kaip Chagall, Macri, Carlo Dolci, Luberof, Feruzzi, Lebrun, Roualt ir kitų.

● **VYTAUTAS ENDZIULAITIS, veikėjas, kovotojas, politikas. Redagavo P. Maldeikis.** Išleido Vyt. Endziulaičio seserys Marija Gylienė, Sofija Treigienė ir Jadvyga Maldeikienė. Leidinys 106 psl., kietai įrištas. Tai žymaus lietuvių katalikų visuomenės ir ateitininkų veikėjo, anksti 1918 m. mirusio, monografinio pobūdžio darbų ir asmenybės bruožai. Knygon sudėta visos eilės Endziulaičio amžininkų, jo idėjos draugų bei visuomenės veiklos bendradarbių atsiminimai ir nuomonės, liečią šią meteoru švystelėjusią asmenybę laisvėn besiveržiančioje tautoje.

Klausykit sekmadieniais nuo 2 iki 4 val. po pietų transliacijos

"Visur nuo 2 - 4 su Heinz Holz"

per radio stotį WEBH-FM 93.9 — UKW Radijo plokštelė iš Vokietijos, Austrijos ir Šveicarijos, patefonus, orkestrui pagelbines priemones, muzikos spintas, instrumentus ir vokišką taisymo dirbtuvę rasite pas mane.

LINCOLN MUSIC CENTER
4608 N. Lincoln Avenue —
LOngbeach 1-4151
Chicago, Ill. 60625

Iki pasimatymo — iki sekančios transliacijos

Jūsų HEINZ HOLZ

PLANINGAS TAUPYMAS
moka gerus dividendus
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

$4\frac{1}{2}\%$

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokamvisas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Pirmadienį, antradienį ir penktadienį nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 v. vak.
Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų
Trečiadienį uždaryta visą dieną.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone VIrginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugel metų patyrimo siunčiant

DOVANAS — SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klijentų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom.

Dėl informacijų ir nemokamų katalogų kreipkitės į visus mūsų skyrius.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue ..... AL 4-5456
- NEW YORK, N. Y. 10011, 108 West 14th St. ..... CH 3-3005
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue ..... EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue ..... DI 5-6808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street ..... CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue ..... LI 2-1767
- SOUTH BOSTON, MASS., 327 W. Broadway, ... Tel. AN 8-0068
- BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue ..... TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill., — 2222 W. Chicago Avenue ..... BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halsted Street ..... WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ..... TO 1-1068
- DETROIT, Mich.—7300 Michigan Avenue ..... VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N. W. ..... GL 8-2256
- HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau ..... GL 7-1575
- HARTFORD, 14, Conn., 200 Franklin Ave. Tel. 233-8030 ir 246-0215
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ..... ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue ..... RI 3-0440
- LOS ANGELES 22, Calif.—960 So. Atlantic Blvd. ..... AN 1-2994
- LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street ..... FO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue ..... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. ..... LO 2-1446
- PATTERSON 1, N. J. — 99 Main Street ..... MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street ..... GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. ..... PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa — 1307 E. Garson Street ..... HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street ..... FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street ..... PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street ..... SW 8-2868

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išpiaustyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams skelbimų rėmai, metalu aplieti rėmai.

2400 S. Oakley Ave., Chicago
Tel. VIrginiai 7 - 7258 - 59

FRANK'S T.V. & RADIO, Inc.
3240 SO. HALSTED STREET Telef. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS, ORO VĖSINTUVAI — SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Lietuviška valgykla. Gražiausias lietuviškas restoranas, kuriame gaminami lietuviški valgiai.

Atdara nuo 6:00 valandos ryto iki 8:00 valandos vakaro.

"PALANGA" RESTAURANT
6918 So. Western Ave. - GR 6-9758
JADVYGA ir — JUOZAS BARTKUS, Savininkai

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st Street Tel. GR 6-2345 - 6
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108 - 09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON, SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEdarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YArds 7-1741 2
4330-34 South California Avenue
Telef.: LA 3-0440 ir LA 3-9852

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-9600

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 West 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138 — 1139

BUTKUS — VANCE
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

Akademinės Prošvaistės

Leidžia Lietuvių Studentų Sąjunga
Redaguoja Šarūnas Gavelis, 897 East Broadway, So. Boston 27, Mass.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas (PLJK) šaukiamas **1966 birželio 30 — liepos 3 Chicagoje, JAV.**

PLJK posėdžiai ir programos vyks: **The Conrad Hilton Hotel Chicago, Illinois, U. S. A.**

PLJK parodos vyks Lietuvių Jaunimo centre:
Lithuanian Youth Center 5620 So. Claremont Ave. Chicago, Illinois 60636, U. S. A.

PLJK programą sudarys akademinė, kultūrinė, religinė, politinė, pramoginė ir kitos dalys.

Akademinėje dalyje bus jaunimo posėdžiai ir paskaitos. Apžvalginėse paskaitose jaunoji karta žvelgs į jaunimo padėtį ir veiklą laisvame pasaulyje ir pavergtoje Lietuvoje. Toliau posėdžiuose bus diskutuojamas atskirų kraštų lietuvių jaunimo bendravimas, jaunosios ir vyresniosios kartos darbas Lietuvos laisvės kovoje, kaip derinti kūrybinį jaunosios kartos pasireiškimą dvilypėje (lietuvių ir kitataučių) aplinkoje ir t. t. Taip pat numatyti kelių sekcijų posėdžiai, kaip literatūros, sporto, mokslo, anglų kalba kalbančiųjų ir t. t. Baigiamosiose paskaitose jaunimas žvelgs į savo ateities uždavinius šeimose, mokyklose, organizacijose, visuomenėje ir kitur.

Kultūrinėje dalyje vyks jaunųjų pasaulio lietuvių menininkų koncertas, literatūros ir poezijos vakaras. Jaunimo centre bus suruoštos jaunosios kartos parodos: dailės, meno, spaudos, fotografijos, filatelijos, architektūros, mokslo ir pan.

Religinėje dalyje numatytos iškilmingos pamaldos katalikams, protestantams ir kt.

Politinėje dalyje bus Pasaulio lietuvių jaunimo peticijos įteikimas Jungtinėms Tautoms, prašant Lietuvai nepriklausomybės.

Pramoginėje dalyje ruošiamas didelis balius — banketas, šokiai.

Sportinėje dalyje vyks geriausių lietuvių sportininkų rungtynės (krepšinio, tinklinio, stalo teniso ir t. t.).

Kongreso pabaigoje visas jaunimas ir svečiai dalyvaus įspūdingoje III-je JAV ir Kanados Lietuvių dainų šventėje.

Prieš Jaunimo kongresą (birželio 25—30) Michigan valstybėje (Dainavos stovyklavietėje) ruošiama jaunimo organizacijų stovykla.

Po Jaunimo kongreso (liepos 4—10) iš kitų kraštų atvykusiam jaunimui ruošiama studijų stovykla kartu su kviestais JAV ir Kanados jaunimo atstovais.

PLB inf.

Pasaulio Lietuvių jaunimo kongreso reikalais tariasi PLJK Komiteto I-sis vicepirm. Vaclovas Kleiza, PLB Valdybos vicepirm. jaunimui Vytautas Kamantas ir PLJK Komiteto pirmininkas Algis Zaparackas. Jie daugiausia planuoja, vykdo ir koordinuoja Jaunimo metų ir Jaunimo kongreso reikalus. V. Pliodžinsko nuotrauka

JAUNIMO ORGANIZACIJŲ ŽODIS

Pasaulio Lietuvių jaunimo kongreso komiteto ir lietuvių jaunimo organizacijų pirmininkų bei atstovų pasitarimas, įvykęs Lietuvių studentų sąjungos suvažiavimo metu Clevelande 1965 lapkričio 27, susipažinęs su Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso atliktais parengiamaisiais darbais, nutarė aktyviai jungtis į Jaunimo kongreso programos vykdymą šiais užsimojimais:

1. Kiekviena jaunimo ideologinė organizacija pasirūpina lėšomis atvykti bent vienam idėjos atstovui iš Pietų Amerikos, Europos ir kitų kraštų, kurių lietuviai finansiškai mažiau pajėgūs.

2. Prašo Ateitį, Metmenis, Mūsų Vytį, Skautų Aidą ir kitus jaunimo žurnalus skirti visą galimą dėmesį Jaunimo metams ir Jaunimo kongresui, ypatingai domintis kitų kraštų (už JAV ir Kanados ribų) jaunimu.

3. Prašo Chicagos lietuvių jaunimo organizacijų padalinius padėti P[illegible] lietuvių jaunimo kongreso komitetui vykdyti parengiamuosius Jaunimo kongreso darbus ir teikti visą galimą paramą.

4. Pritaria bendrai lietuvių jaunimo stovyklai Dainavos stovyklavietėje Michigane ir padeda ją įvykdyti.

5. Džiaugiasi tuo pritarimu ir entuziazmu, kuris rodomas Jaunimo metų ir Jaunimo kongreso idėjai ir jos vykdymui.

6. Prašo visus lietuvius remti Jaunimo metus ir Jaunimo kongresą.

7. Sveikina Australijos Lietuvių jaunimo kongresą, įvyksiantį 1966 sausio 3—8 Sydney mieste.

Mūsų jėgos, mūsų žinios ....
Laisvai Lietuvai Tėvynei! ....

Algis Zaparackas — PLJK Komiteto pirmininkas, Zita Acalinaitė — PLJK Komiteto sekretorė, Stasys Barzdukas — PLB Valdybos vykdomasis vicepirmininkas, Augustinas Idzelis — Studentų ateitininkų sąjungos CV pirmininkas, Rimas Jaku[illegible] — Korp! VYTIS CV pirmininkas, Vytautas Kamantas — PLB Valdybos vicepirmininkas jaunimui, Vaclovas Kleiza — JAV LB CV narys jaunimui, Audronė Kubiliūtė — Akademikių skaučių draugovės pirmininkė, Viktoras Martišius — Australijos lietuvių jaunimo atstovas, Dr. Stepas Mat[illegible] — Filisterių Skautų sąjungos CV pirmininkas, Genius Procuta — Santaros - Šviesos federacijos atstovas, Giedrė Rinkūnaitė — Kanados LB Krašto valdybos Jaunimo sekcijos pirm., Antanas Saulaitis, SJ, Rimas Staniūnas — LST Korp! Neo - Lithuania vyr. valdybos pirmininkas, Vaidotas Šimaitis — Korp! Gintaras pirmininkas, Kęstutis P. Zy[illegible] — Lietuvių studentų sąjungos JAV CV pirmininkas.

Jaunimas šoka žygio į Jungtines Tautas manifestacijoj New Yorke. Nuotr. V. Maželio

Atsiminimai, kurie tepraverčia ateities užmojuos

1963 metais 100,000 negrų iškylavo sostinėje Washingtone. Jie braidžiojo baseine, valgė ledus ir dainavo negrų liaudies dainas. Jie taipogi demonstravo civilinių teisių ženkle. Ši masinė sueiga iššaukė eilę demonstracijų bei žygių, kurie greitai virto mada ir pasidarė "the thing to do".

Praėjusią vasarą turėjau progos dalyvauti ir vienoje lietuvių suruoštoje demonstracijoje Naujoje Anglijoje, kur žygiavome protestuoti prieš 25 metų Lietuvos okupaciją. Ši sukaktis davė progos mums pasirodyti tautiniuose rūbuose ir atkreipti kitų dėmesį į Lietuvos dabartinę padėtį.

Demonstracija buvo gražiai pradėta katedroje pamaldomis. Tik pamokslininkas, pasakodamas apie komunistų nusikaltimus prieš katalikybę ir kitas religijas, užmiršo paminėti skriaudas padarytas pačiai lietuvių tautai.

Pagrindinis demonstracijos įvykis buvo pusės mylios ilgio žygis nuo katedros iki salės, kur toliau vyko formali programa. Kadangi svetimtaučių beveik visiškai nebuvo bažnyčioje ir minėjime, tad svarbiausias demonstracijos tiklas (atkreipti amerikiečių visuomenės dėmesį į Lietuvos nelaimę) priklausė nuo pačios eisenos pasisekimo.

Pravažiuojantieji šoferiai, priversti žygiuojančius praleisti, net nesusižavėjo mūsų tautinių rūbų spalvingumu, jau nebekalbant apie susidomėjimą mūsų kilnaus žygio tikslu. Jų tik buvo garsiai išsireikšta šitaip: "Get those damn Polaks off tne street, they're bloking up the traffic". Tačiau mes nekreipėm dėmesio į visus šiuos pasisakymus. Tikėjomės, kad išgarsinsim Lietuvos vardą, kadangi greitai buvome apsupti fotografų, kurių vieni medžiuose, kiti užsilipę ant mašinų stogų traukinėjo nuotraukas. Bet greit nusivylėm, nes, geriau įsižiūrėję, pastebėjom, kad jie tik vilkiukų ir paukštyčių tėvai, befotografuoją eisenoje dalyvaujančius savus vaikučius.

Tačiau skųstis negalėjom, nes eisena buvo spalvinga, dalyvaujant daugybei organizacijų. Priekyje eiseną vedė jos organizatoriai, sekami veteranų, skautų ir vyresnio amžiaus moterų, apsirėdžiusių tautiniais rūbais. O paskui juos sekė delegacija, susidariusi iš maždaug penkiasdešimt kubiečių egzilų. Jie nuoširdžiai pritarė mūsų tikslams ir nešė plakatą, kuriame buvo taip parašyta: Freedom NOW FOR CUBA and the Baltic States (mažomis raidėmis). Eiseną lydėjo "Good Humor Man", pardavinėdamas praeiviams ledus. Nors ir atsirasdavo tokių praeivių, kurie rodė tam tikrą susidomėjimą mūsų eisena, mūsų moralę geriausiai pakėlė aplodismentai, sukelti poros portorikiečių šeimų, kurios buvo savo savaitgalinėje išvykoje parke priešais valstybinius sostinės rūmus. Mums atrodė, kad pagaliau radom žmonių, kurie jaučia tai, kas ir mums buvo brangu, ir suprato tai, ką mes pergyvenom. Tačiau atsigrįžus į juos dar kartą, dauguma iš mūsų suprato, jog jie ne mums plojo, bet kubiečiams.

Pagaliau atvykome į salę, kurioje minėjimas neužilgo prasidėjo ir kurio tikslas (mes gerai supratom) buvo pasakyti pasauliui Baltijos tautų nelaimę. Ir iš tikrųjų, visi kalbėtojai buvo įspūdingi. Kongresmanas iš Iowa valstybės, kalbėdamas respublikonų partijos vardu, pranešė, kad jam tekę keltis 4 val. ryto, norint suspėti į mūsų minėjimą. Jis labai ilgai kalbėjo, pradėdamas Amerikos istorijos santrauka nuo revoliucijos laikų iki dabarties, kartu aiškindamas Amerikos Nepriklausomybės deklaraciją bei konstituciją. Ši disertacija buvo tikrai naudinga, nes ji priminė mums Amerikos garbingą praeitį, taip gi mums buvo proga išeiti į prieškambarį pamankštinti sustyrusias kojas ir užrūkyti cigaretę.

Scenoje, man rodėsi, visi pareigūnai sirguliavo, kosėjo, krankšėjo. Na pagaliau, perskaičius rezoliucijas, prasidėjo trumpa kultūrinė programa, kur tautiškos dainos ir šokiai vyravo. Programai pasibaigus, demonstrantai pasuko namo. Visi nekantriai laukėme atsišaukimų ir įvairių visuomenės reakcijų laikraščiuose. Daugelis iš mūsų sėdėjome iki vėlumos prie aparatų. Tačiau veltui. Tik trečiojo kanalo žiniose buvo trumpai pareikšta, kad įvyko kažkokia demonstracija. Sekančią dieną laikraščiuose irgi mažai ką teradome. Dauguma lietuvių buvo nusiminę, nematydami savo nuotraukos amerikiečių spaudoje.

Dalyvis

ĮSPŪDINGA A.S.D. IR KORP! "VYTIS" ŠVENTĖ

Lapkričio 6 d. "Laurence Armor Day School" salėje, 630 S. Ashland Ave., įvyko skautų akademikų Chicagos skyriaus metinė šventė, kurioje dalyvavo Clevelando ir Detroito skyriai.

Programa buvo sudėtinga ir įvairi. Uždaroje sueigoje buvo pakelta į tikrąsias nares 15 kandidačių ir vienas junjoras į senjorus.

A.S.D. iškilmingą pasižadėjimą pravedė skyriaus pirmininkė Danguolė Markutė ir kandidačių globėja Ramunė Kviklytė. Spalvoms užrišti buvo pakviesta sktn. Sofija Statkienė, kuri, užrišusi spalvas, pasveikino širdingai kiekvieną ir priėmė seses į akademikų šeimą. Naujosios narės linksmai šypsojosi iš džiaugsmo, pagaliau gavusios taip ilgai lauktas spalvas.

Čia pat savo globėjai Ramunei Kviklytei įteikė rožes, išreikšdamos savo dėkingumą už taip nuoširdžią globą ir kantrybę. Ta proga 15 brolių prisegė kiekvienai sesei po gražią gėlę, suteikdami neabejotinai daug džiaugsmo ir netikėtą staigmeną.

Į tikrąsias nares buvo pakeltos iš Chicagos: Laima Čepaitytė, Rūta Domarkaitė, Irena Gedgaudaitė, Giedrė Gasnerytė, Margarita Janickaitė, Gražina Kreimerytė, Dalia Koncytė, Dana Koncytė, Erika Lingytė, Živilė Paliliūnaitė, Milda Pikelytė, Irena Srugytė, Marytė Švaraitė; iš Detroito: Rūta Bulgarauskaitė ir Žiba Zaparaskaitė.

Korp. "Vyties" pasižadėjimą pravedė A.S.S. Chicagos skyriaus pirmininko pavad. Juozas Kregždys, ir korp. "Vyties" pirmininkas Giedrius Penčyla. Spalvas junjorui Pijui Bielskui užrišo ir pasveikino Jaunimo metų komiteto pirmininkas Algis Zaparackas.

Šventės antrąją dalį pravedė fil. V. Germanas. Vakarienės metu sveikinimo žodžius tarė: vyriausia skautininkė O. Zailskienė, vyriausias skautininkas B. Juodelis, dvasios vadas tėvas Kubilius, SJ, rajono vadas vyr. sktn. Tallat - Kelpša ir atstovai korp. "Gintaro", korp. "Neo - Lithuania" ir stud. ateitininkų draugovės. Taip pat buvo daug sveikinimų raštu.

Po sveikinimo sekė A.S.D. Centro valdybos pirmininkės Audronės Kubiliūtės paskaita: "Skautiškumas akademikuose". A. Zaparackas kalbėjo apie Jaunimo metus ir skautų akademikų veiklos bendruosius bruožus. Paskaitos buvo išklausytos su dideliu įdomumu.

Meninėje dalyje Ramūnas Krištopaitis gražiai paskambino keletą dalykų. "Gintarių" kvartetas: Rūta Domarkaitė, Giedrė Gasnerytė, Dana Koncytė ir Dalia Koncytė padainavo keletą melodingų dainelių, kurios maloniai nuteikė klausytojus, su gitara joms akompanavo Antanas Gelažius, svečias iš "Neo-Lithuania" korporacijos.

Vakaras praėjo linksmoje skautiškoje nuotaikoje su šokiais ir dainomis.

Sekmadienį, lapkr. 7 d., šventė buvo tęsiama. Tėvų Jėzuitų koplyčioje 12 val. visi organizuotai su vėliavomis dalyvavo pamaldose, kur turiningą pamokslą pasakė tėvas Kubilius, SJ. Po pamaldų organizuotai nuvykta į Šv. Kazimiero kapines. Ten prisimenant mielus mirusius akademikus, tėv. Kubiliui vadovaujant, pasimelsta ir padėti vainikai ant prof. J. Kolupailos, fil. A. Rimo ir K. Kasponio kapų. Liūdname susikaupimo momente prisiminta mūsų mirusieji, kurie, gyvi būdami, ištikimai siekė skautiško idealo.

Po to visi grįžome į Jaunimo centrą, kur sesės buvo paruošusios skanius pusryčius. Čia jaukioje nuotaikoje ir baigta nepamirštama šventė.

L. Č.

Studentai suvažiavimo Clevelande paskaitų metu. Nuotr. J. G.

Studentų ateitininkų sąjungos žiemos stovykla - kursai

Žygis į Jungtines Tautas baigtas, LSS suvažiavimas uždarytas, bet mintys lekia pirmyn...

Todėl Studentų ateitininkų sąjunga ragina savuosius narius, taipgi ir jų svečius, paplanuoti, patatupyti. Nes gruodžio 29 — sausio 1 dienomis įvyks SAS žiemos stovykla - kursai.

Vieta — visų patogumui, nustumta arčiau į rytus — Round-Up Lake (netoli Clevelando, prie Ohio Tunpike, Exit 13). Kalnai, ledas, erdvė ir arkliukų rogės laukia jūsų.

Programa — dienos suplanuotos įvairiai, su gyvom paskaitom, taipgi su pramogom. Vakarai — Detroito draugovės ruošiamas tarptautinis vakaras, poezijos ir laisvos kūrybos vakaras ir šaunus Naujų metų sutikimas. Bus progų išvysti naujų nematytų veidų, taipgi senų nepamainomų draugų...

Vadovybė — Stasys Rudys, komendantas; Giedrė Bajorūnaitė, mergaičių vadovė; Arūnas Ūdrys, berniukų vadovas; Jonas Boguta, programos vedėjas, ir Alvydas Bičiūnas, stebuklingas "chef".

Kaina — $20 asmeniui, kurių $5 — registracijos mokestį — siųskit SAS valdybos iždininkei Danutei Polteraitytei, 1982 25th Str., Detroit 16, Michigan.

Tik neužmirčkit atsivežti patalynę ir skaidrų ūpą!

SAS VALDYBA

Iškilmingoji sueiga Nuotr. J. Tamulaičio

Naujos narės su pirm. D. Markute ir globėja R. Kviklyte. Pirmoj eilėj iš kairės: G. Gasnerytė, M. Pikelytė, M. Švaraitė, G. Kremerytė, D. Markutė, I. Gedgaudaitė, E. Lungytė, D. Koncytė, Ž. Paliliūnaitė, L. Čepaitytė, antroje eilėje: M. Janickaitė, I. Srugytė, D. Koncytė, R. Kviklytė, Ž. Zaparackaitė, R. Bulgarauskaitė, R. Domarkaitė. Nuotr. J. Tamulaičio